

DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 41
Spalis - October 27, 1995 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$1.00

-- Lietuvoje spalio 16 d. lankė NATO generalinio sekretoriaus padėjėjas G.von Moltke teigė, kad NATO turi įtikinti Rusiją, jog aljanso plėtimasis į Rytus nesukels jai grėsmės, kadangi NATO yra gynybinė organizacija ir niekam nekelia grėsmės. Jis pažymėjo, kad iki šio laiko to padaryti nepasisekė, o NATO nenori atkurti seno antagonizmo ir siūlo Rusijai dalyvauti aljanso plėtimosi procese. Praėjusią savaitę Lietuvoje taip pat lankė Vokietijos bundesvero generalinis inspektorius K. Nauman apie NATO plėtimosi perspektyvas taip pat kalbėjo labai diplomatiškai.

-- **Vienuolikos visuomenės** informavimo priemonių atstovai spalio 18 d. susivienijo į Laisvo žodžio fondą ir paskelbė pareiškimą. Jame tvirtinama, jog Lietuvos valdžia savo politika visuomenės informavimo priemonių atžvilgiu pasiekė ribą, už kurios tik vienas žingsnis iki demokratijos ir diktatūros takoskyros. Šiuo žingsniu laikomi jau galiojantys ar rengiami represinio pobūdžio įstatymai, griauinantys žodžio ir verslo laisvę. Pareiškimą pasirašė "Lietuvos ryto", "Respublikos" laikraščių, daugumos privačių televizijos bei radijo stočių vadovai.

-- **Generalinė prokuratūra** spalio 12 d. pateikė kaltinimus keturiems asmenims apiplėšusiems "Hermio" banko filialą Šiauliuose. Nustatyta, jog nusikaltimą įvykdė anksčiau filialo apsaugos vadovu dirbęs asmuo. Apiplėšimą palengvino tai, kad jam išėjus, nebuvo pakeisti slapto užraktų kodai. Plėšdami banką, nusikaltėliai nužudė tą vakarą banką saugojusį pareigūną.

-- **Spalio 17 d. buvo** sulaikytas EBSW grupės prezidentas G.Petrikas. Jis įtariamas nusikaltimo padarymu. Pradėtas areštuoti jo asmeninis turtas. Pasak "Lietuvos ryto", didelės finansinės - pramoninės grupės vadovas sulaikytas dėl to, kad EBSW pradėjo slėpti asmeninį ir firmos turtą. EBSW sudaro aštuonios asociacijos. Daugelio jų vienas iš steigėjų yra G.Petrikas, valdantis nemažą dalį jų akcijų. Iš viso EBSW kapitalas investuotas į maždaug 120 įmonių.

-- **Spalio 14 d. įsteigta** nauja Ūkio partija, kurios vadovybę sudarė duagausia iš Pramonininkų konfederacijos atstovų. Partijos pirmininku išrinktas Kauno "Inkaro" direktorius K. Šeputis, o centrinės valdybos pirmininku - bankrutuojančios Kauno "Bangos" prezidentas L. Jankauskas. Daugumos apžvalgininkų nomenklatūrinė vadovė LSSR civilinės gynybos vadovas S. Nekrošius.

-- **Vilniuje** spalio 14-15 d. įvyko XVIII LSDP suvažiavimas. 1200 partijos narių jame atstovavo 150 delegatų. Partijos pirmininku perinktas A.Sakalas. Suvažiavime buvo pristatyti rinkimų į Seimą programos metmenys. Programą galutinai patvirtins sausio mėnesį surengta partinė konferencija.

Popiežiaus kelionė JAV (1)

Pamatinė religijos ir sąžinės teisė

Popiežius Jonas Paulius II, iš Romos išskridęs trečiadienio rytą, pirmąją kelionės stotį - Newarką Šv. Tėvas pasiekė 15 valandą po pietų, Amerikos laiku, kai Lietuvoje jau buvo trečiadienio vakaras - 21 valanda.

Išlipęs iš lėktuvo, jį sveikinusiame Amerikos prezidentui Clinton Šv. Tėvas kartojo, ką jau buvo sakęs kitomis progomis: Jungtinės Valstijos susiformavo iš laisvės siekusių ir ieškojusių žmonių, buvo tarytum prispaustųjų pažadėtoji žemė. Amerika išliks laisvųjų žmonių šalimi, - kalbėjo Popiežius, - jei nepaliaus sergėti teisingumo, jei nepraras savo ypatingo kultūrinio sąmoningumo, sudaryto ne iš vienos, bet iš šimtų įvairių kultūrų, kurios visos sudaro vieną, bet skirtingai gerbiantį, audinį, pagal dėsni "e pluribus unum" (iš daugelio viena).

Tą pačią dieną - trečiadienį, Jonas Paulius II Newarko arkivyskupo namuose privačiai pasimatė su Jungtinių Valstijų prezidentu Bill Clinton. Pavaikavęs - katedroje vadovavo Mišparam, kuriuose dalyvavo vyskupijos dvasininkai ir sielovadai besidarbaujantys pasauliečiai. Dar trečiadienio vakarą Šv. Tėvas iš Newarko nuvyko į New Yorką ir apsigyveno Šv. Sosto nuolatinės misijos Jungtinėse Tautose būstinėje.

Kulminaciniai šios Popiežiaus

kelionės renginiai įvyko ketvirtadienį. Devintą valandą ryto vietos laiku, Jonas Paulius II atvyko į Jungtinių Tautų rūmus. Atskirai susitikęs su Jungtinių Tautų generaliniu sekretoriumi Boutros Ghali ir su generalinės asamblėjos bei saugumo tarybos pirmininkais, 11-tą valandą, New Yorko laiku, Jonas Paulius II pradėjo savo kalbą jubiliejinės - penkiasdešimtosios Generalinės asamblėjos sesijos dalyviams.

(Inserto 1. Ladies and Gentlemen! On the threshold of a new millennium we are witnessing an extraordinary global acceleration...)

"Naujojo tūkstantmečio išvakarėse mes tapome liudininkais visuotinio laisvės siekimo. Įvairiose žemės vietose vyrų ir moterų, nebodami smurto, ryžosi laisvei, reikalaujanti sau laisvo žmogaus vertos vietos visuomeniniame, politiniame ir ekonominiame gyvenime. Išgilinus šį laisvės siekį darosi akivaizdu, kad tikrai egzistuoja visuotinė, universalios žmogaus teisės, išsakyti šis žmogaus prigimtis. Tose teisėse atsispindi objektyvūs ir nepaneigiami visuotinio moralinio įstatymo reikalavimai. Tos teisės nėra abstrakčios sąvokos. Jos byloja svarbią tiesą apie kiekvieno konkretaus žmogaus, kiekvienos konkrečios visuomeninės grupės gyvenimą. Žmo-

gaus teisės primena, kad pasaulis, kuriame mes gyvename, nėra beprasmiškas. Jos liudija, kad egzistuoja moralinė logika, kuri nušviečia žmogaus buvimą ir daro įmanomą dialogą tarp žmonių ir tautų. Šitas, žmogaus širdyje įrašytas visuotinis moralinis įstatymas yra tarytum gramatika, kuria remdamasis pasaulis gali svarstyti savo ateitį. Tik laikantis šios gramatikos taisyklių, galima pereiti nuo prievartos amžiaus prie įtikinimo amžiaus."

Savo teiginį, apie iš igimto žmogaus asmens orumo kylantį laisvės siekį, Popiežius pailiustravo 1989 metų taikių revoliucijų Europoje pavyzdžiu. Tos revoliucijos rėmėsi priešinga totalitarizmui žmogaus samprata, teigiančia, jog žmogus yra protinogė žemės vietoje vyrų ir moterų, nebodami smurto, ryžosi laisvei, reikalaujanti sau laisvo žmogaus vertos vietos visuomeniniame, politiniame ir ekonominiame gyvenime. Išgilinus šį laisvės siekį darosi akivaizdu, kad tikrai egzistuoja visuotinė, universalios žmogaus teisės, išsakyti šis žmogaus prigimtis. Tose teisėse atsispindi objektyvūs ir nepaneigiami visuotinio moralinio įstatymo reikalavimai. Tos teisės nėra abstrakčios sąvokos. Jos byloja svarbią tiesą apie kiekvieno konkretaus žmogaus, kiekvienos konkrečios visuomeninės grupės gyvenimą. Žmo-

Toliau popiežius pabrėžė, kad antroji 20-ojo amžiaus pusė buvo

Vilniaus muzikos akademijos studentė Guoda Gedvilaitė ir Minsko akademijos studentas Ivan Stepanov - M. K. Čiurlionio pianistų ir vargoninkų konkurso pirmos vietos laimėtojai. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

paženklinta ne tik asmenų, bet ir tautų laisvės siekiu, įsikūnyjusių Rytų ir Vidurio Europos tautų išsivadavime iš joms primestų režimų.

Kiekviena kultūra yra pastanga apmąstyti pasaulio ir ypač - žmogaus paslaptį, yra būdas išreikšti transendentinį žmogaus gyvenimo dėmesį. Kiekvienos kultūros širdyje yra artinimasis prie didžiausios iš paslapčių - Dievo paslapties. Būtent ši - esminė kultūrų savybė yra pagarbos kiekvienai kultūrai ir kiekvienai tautai pagrindas - įsamiškai pabrėžė Jonas Paulius II ir tęsė: "Todėl būtina pabrėžti pamatinę religijos ir sąžinės laisvės teisę. Šita teisė yra bet kokios tikrai laisvos visuomenės pagrindas. Niekam neleista šios teisės paneigti, niekam neleista ją primesti atsakymo į žmogaus paslaptį!"

Toliau Popiežius kalbėjo apie atsakomybę, kurią laisvė kelia asmenims ir visuomenėms ir pabrėžė, jog svarbu įsisaugoti moralinę laisvės struktūrą arba, kaip jis pasakė, laisvės architektūrą. Laisvė yra pavaldi tiesai apie žmogų ir pasireiškia tos tiesos ieškojimu ir jos įgyvendinimu. Todėl akivaizdi utilitarizmo doktrinos, kuri morale apibrėžia remdamasi ne tuo, kas yra gera, bet tuo, kas naudinga, grėsmė asmenų ir tautų laisvei. Politinės ir ekonominės šios doktrinos pasėkmės yra agresyvus nacionalizmas ir silpnųjų išnaudojimas. Utilitarizmui priešingas yra būtent solidarumas, kuris šiandien itin svarbus ekonominiame gyvenime. Turime prisiminti ne tik, kad mums neleista kitų išnaudoti, bet ir kad privalome leisti ir padėti kitiems gyventi kūrybingai, žmogaus vertą gyvenimą, kuris yra tautų ir valstybių turto šaltinis.

Šioje srityje labai svarbus yra Jungtinių Tautų organizacijos vaidmuo. Jungtinės Tautos iš administracinės institucijos turi tapti moraliniu centru, kuriame visos pasaulio tautos ugdytų supratimą, jog jos yra šeima - tautų

šeima - kalbėjo Jonas Paulius II. Šeima yra pasitikėjimu, tarpusavio parama ir pagarba pagrįsta bendrija. Tikroje šeimoje silpnesnieji jos nariai yra palaukiami ir jiems patarnaujama. Jungtinių Tautų organizacija yra pašaukta prisidėti prie tokios tarptautinės bendrijos sampratos įgyvendinimo, kas reikštų kokybinį šuolį tarptautiniame gyvenime, - kalbėjo Popiežius. Jungtinių Tautų organizacija turi būti ne tik tarpininkė konfliktų sprendime, bet ir turi skatinti tas vertybes ir konkrečias iniciatyvas, kurios galėtų tarptautinius santykius grįsti nebe "sugyvenimo" o "gyvenimo kitiems" principu.

"Tegu tai neatrodo utopija, - sakė Jonas Paulius II. Atėjo naujos vilties laikas, reikalaujantis iš žmonių gyvenimo ir politikos pašalinti paralyžuojantį cinizmą ir ryžtis solidarumui taip pat, kaip žmonės ryžtasi laisvei. Paradoksu, bet dvidešimtojo amžiaus žmogus su baime žvelgia į save patį ir į ateitį. Turime išmokyti nebijoti ir gyventi su viltimi, kuri nėra aklas optimizmas. Viltis kyla iš žmogaus vidaus, iš tos sąžinės šventovės, kur jis stojasi Dievo akivaizdoje. Gali atrodyti, kad viltis ir pasitikėjimas viršija Jungtinių Tautų organizacijos tikslus. Bet taip nėra, nes politiniuose veiksmuose negalima ignoruoti dvasinės ir transcendentinės žmogaus patirties neužgaunant asmens ir jo laisvės. Todėl turime iš naujo atrasti tą transcendentinį galimybių horizontą, link kurio veržiasi žmogaus siela.

Kaip krikščionis negaliu neluodyti, kad mano viltis ir mano pasitikėjimas remiasi Jėzumi Kristumi, - sakė Popiežius. Mes, krikščionys, tikime, kad Jėzus mirtyje ir prisikėlime buvo pilnutinai apreiškta Dievo meilė ir jo rūpestis visa kūrinija. Dėl mūsų Jėzus Kristus tapo žmogumi ir įžengė į žmogaus istoriją. Todėl krikščionys turi viltį dėl pasaulio ir jo ateities. Ta viltis liečia kiekvieną žmogų. **VRLS**

-- **Kryžių kalne** pastatytas medinis kryžius, metus stovėjęs prie diplomato Stasio Lozoraičio kapo Putname, JAV. Vietą kryžiui išrinko p. Daniela Lozoraitienė. Jis pastatytas netoli popiežiaus kryžiaus, kalnelio papėdėje, kairėje prie centrinių laiptelių. Kryžių pašventino apaštalinis nuncijus Baltijos kraštams arkivyskupas Justo Mullor Garcia. P. Lozoraitienė pasakė, kad Stasio Lozoraičio kapas dar ne Lietuvoje, bet kryžius nuo jo kapo jau čia.

J. Kazlauskas... Yra religijos ekspонатų skyrius, daug vietos skirta rezistentams, J. Lukšai - Daurmantui, politiniams kaliniams, tautodailėi. Direktorė Aleknavičienė dar pasigenda daugelio kitų prieniškių - kaip rašytojos Rūtelionienės knygų ir nuotraukų, industrialisto Šakovo šeimos... "Parodu, susitikimų salėse vyks kraštiečių susitikimai, pokalbiai, muziejus taps dar vienu dvasinės kultūros židiniu. Jau šią savaitę Prienų Krašto Muziejuje prasidės literatūros, istorijos pamokos." Baigia V. Staniulis: "(...) Kaip ir visada prieš muziejus ar parodos atidarymą pritrūksta vienos paros. Iš vakaro dar buvo obliuojama, šluojama, tvarkoma. Meistrai baigė tvirti dailią tvorą: ant kiekvieno jos statinio ("štankieto") patupdyta po išspjaustytą paukštuką. Daug čia jų suskridę. Taip ir žmonės sueis čia ir kalbės, taps vieni kitiems artimesni. Kaip sakė kun. K. Juškevičius, "kad muziejus šalintų tamsybes ir šviestų, šviestų..."

Grūde, prie Druskininkų isikūrusios V. Malinausko šeimos "Hesena" bendrovės rūmai. Bendrovė išaugo per pastaruosius metus perdirbdama ir eksportuodama Dzūkijos grybus. Šioje bendrovėje dirba 250 žmonių. Nijolės Jagėlaitės-Šalčiūnienės nuotrauka

Atidarytas Prienų krašto muziejus

Specialiai "Darbininkui"

Rugsėjo 16 d. kapsų krašte, Prienuose, nepaisant smarkaus lietaus, įvyko didelė šventė - Martišiaus d. Nr. 9, buvo atidarytas Prienų Krašto Muziejus. Iškilmės prasidėjo Šv. Mišiomis, kurias aukėjo prienietis "Žiburio" gimnazijos (jos direktorium buvo kun. Martišius) auklėtinis Plutiškių klebonas K. Juškevičius bei monsinjoras J. Užupis, kuris monsinjorą ir pašventino. Giedojo Kauno "Perkūno choras. S. Gedos, J. Aisčio, V. Mačernio ir kitų poetų eiles deklamavo aktorė V. Kochanskytė.

Atidarydamas muziejų, poetas - laureatas Justinas Marcinkevičius atidengė specialiai muziejui meistro A. Sakalauski šdrožtą "Kanklininko" skulptūrą. Poetas sakė: "Muziejuje, mūsų visų fizi-

nės ir dvasinės kūrybos rezultatai. Čia apsigyveno mūsų krašto dvasia. Tegul jai čia būna jauku ir gera". Dalyvavo taipogi prieničiai rašytojai Vytautas Bubnys, prof. Ašmantas, svečiai prof. M. Strukčinskas su žmona, apie 100 žmonių suvažiavusių iš visos Lietuvos.

Muziejus steigėjas ir direktorė Antanina Aleknavičienė dėkojo visiems, kurie padėjo suremontuoti ir iš naujo įrengti mokytojo, inžinieriaus Č. Pšmeneckio didelį namą. Ypač daug dirbo Prienų kultūrininkų talka: lopė, dažė sienas, tvarkė aplinką. Matė namą anksčiau neatsistebėjo kaip gražiai viską sutvarkė, suremontavo! O visi tie, kurie kaip tos bitės, nešė ir dovanojo eksponatus? Vien tik Ona Dabrišienė iš Sarginės kaimo atnešė visą krepšį savo pačios išaustų

lininių audinių. Kas dokumentą, kas - pluoštą senų nuotraukų ar spaudinių. Oi dar nemirė mūsų prigimtoji Lietuva kol dar yra tiek tauraus idealizmo, aplinkui siaučiant tamsumai...

Vincas Staniulis rašo "Kauno Dienoje": "Keturiolika didesnių ar mažesnių kambarių, kuriuose ir Prienų krašto buities reikmenys, ir iš čia kilusių rašytojų, menininkų knygos, dailininkų kūriniai ir jų reprodukcijos. Monikos Jonaitienės kūriniai stebina turistus. Išnaudota netgi antrojo aukšto palėpės: čia ir V. Mykoliaičio - Putino, J. Marcinkevičiaus, Vyt. Bubnio, J. Keturakio - Villkutaičio, Antaninos Gustaitytės - Šalčiūnienės, daugelio kitų, keliautojo Mato ir akademiko kooperatininko Petro Šalčiaus ir jų šeimų stendai, prof. kalbininkas, tragiškai miręs prof.

Kalviai demonstruoja savo meną Daukanto aikštėje, Vilniuje.

Viktora Kapočiaus nuotrauka

Genocido tyrimo maršimas

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, suprasedama okupacijos metu vykdyto genocido įvertinimo svarbą bei represinių struktūrų archyvo tyrimo reikšmę Lietuvos valstybės istorijai, įkūrė Genocido tyrimo centrą. Deja, po seimo rinkimų gavusi absoliučią valdžią, LDDP sulaužė pasiektus susitarimus su Politinių kalinių ir tremtinių sąjungomis ir pradėjo politinę kampaniją prieš tuometinio Centro veiklą: pakeitė jau veikusį įstatymą ir Centro vadovu paskyrė savo teikiama kandidatą p. V. Skuodį.

Nuo tada prasidėjo atviras genocido tyrimo maršimas ir istorinių faktų, įvykių bei veikėjų resovietizacija: iki šiol neužbaigta nėra viena sovietinio genocido byla; nėra vienas budelis nenu-teistas; valstybiniu lygiu nėra juridiškai įvertintos struktūros, vykdžiusios genocidą; Lietuvos generalinė prokuratūra, aktyviai įtraukta į žydų genocido bylas, kuriose figūruoja trečiaieiliai asmenys ir kurios dažniausiai keliamos remiantis ne rimtais įrody-

mais, o kitais sumetimais (pvz. A. Mineikio), neranda laiko pasidomėti garsiais lietuvių genocido vykdytojais Dušanskiu ir Raslanu, pasislėpusiais užsienyje; per ketverius metus teismo nepasiekė nei Sausio 13-osios, nei Medininkų žudynių bylos, o Prezidento nutarimu jau amnestuotas ne vienas šių žudynių vykdytojas (P. Aleknavičius ir kt.); Seimo Nacionalinio saugumo komiteto pirmininko V. Petkevičiaus patarėju dirba itin susikompromitavęs asmuo A. Klimaitis (žr. "Iš naujausios Lietuvos istorijos" 1995 m.), o V. Petkevičiaus ir Co laikraštėje "Opozicija" neseniai Teisingumo ministerijos įregistruotos Socialistų partijos nariai reikalauja paleisti M. Burokevičių, J. Jermalavičių, I. Kučerovą (žr. "Opozicija" Nr. 28); vienas iš aktyviųjų Sausio 13-osios niekšybės vykdytojų - Rusijos pilietis V. Ivanovas įsitaisto mokytį Lietuvos istoriją; Lietuvos Prezidentas, itin rūpin-damasis žydų genocido tyrimu, viešai abejoja, ar buvo lietuvių

tautos genocidas (ką tada veikia ir taria Genocido tyrimo centras?), ir visiškai ignoruoja pusan-trių metų trukmę politinių kalinių bei tremtinių protesto akciją dėl Genocido tyrimo cen-tro vadovo; Seimo LDDP frakcijos nutarimu, lietuvių genocido organizatorės - komunistų parti-jos - diplomai prilyginti aukšto-jo mokslo diplomams; buvę kompartijos bei KGB pareigūnai ir stribai gauna padidintas pen-sijas...

Kita vertus, valdančioji partija ir jos Vyriausybė įvairiais būdais stengdamasi žmonių sąmonėje ištrinti sovietmečių patirtą fizinį bei dvasinį genocidą, maskuoja visus jį primenančius išorinius relikvus. Neatsitiktinai ir KGB pastatas Vilniuje, lietuvių tautos kančių namai, istorinis ir dvasi-nis mūsų paminklas, labai greitai buvo perduotas Teisingumo ministerijos dispozicijon, o ten pradėti generalinio remonto dar-bai. Tenka konstatuoti, kad tai, ko nespėjo padaryti atsitrauk-dama KGB vadovybė, kuri sten-

medžiagos. Lietuvoje vėl skelbia-si, ryškinais lenkų "gynėjai" nuo lietuvių; iš palėpės ištraukiamas primirštas provokatorius, "SSSR lenkų valstybės" ideologas I. Tichonovičius, ir "Nasza gazeta" (naši?) spausdina jo raginimą Lietuvos lenkams imti pavyzdį... iš Bosnijos serbų. Pačioje Lenki-joje lietuvių vėl skelbiami paga-niais (dviejų katalikiškų tautų bendrumas būtų negerai), vėl kaltinami lenkų ir žydų žu-dynėmis, lyg vokiečių okupaci-jos nė nebūtų buvę. Manau, kad žinau, kieno tai interesas, ir guodžiuosi, kad tai anaipol nėra vyraujančios mūsų šalių santykių linijos.

Bet ženklų pakanka: bus kelia-ma visokeriopa įtampa ir su-priešinimas, ieškoma būdų kuo labiau izoliuoti, sumurdyti, su-kompromituoti Lietuvą demok-ratinio pasaulio akyse. Jeigu LDDP iš baimės griebsis dik-tatūros, tai atliks patį juodžiausią darbą, tolygų LKP įvykdytai iš-davystei.

Sunku jiems tikriausiai dar sykį netekti neribotos valdžios privi-legijų, iš susitepusių rankų vis dėlto demokratiškai perduoti valstybės vairą. Tačiau tai vienintelis kelias gelbėti valstybę. (iš "Lietuvos aidą", sutrumpinta)

Bandoma atlyginti apgautiems indėlininkams

Lietuvos Vyriausybėje spalio 18 d. pritarė siūlyti Seimui priimti įstatymą, kuriuo per trejus metus, pradedant 1996-aisiais, Vyriausybė išmokėtų iki 2 tūkst. litų kiekvienam bankrutavusio banko indėlininkui.

Kompensacijas gaus laikusieji pinigais tiek litais, tiek užsienio valiuta. Finansų ministro paskaičiavimu, iš viso tam prireiks apie 20 mln. litų. Bankrutavusiose šalies bankuose buvo daugiau nei 14 tūkst. gyventojų sąskaitų, kuriose laikyta daugiau kaip 60 mln. litų. Įstatymo projektas numato, kad kompensacijos bus mokamos iš specialaus Gyventojų indėlių kompensavimo fondo lėšų.

gėsi prisidengusi remontu panaikinti buvusius genocido ženklus kamerose ir tardymo kabinetuose, šiandien baigiama nepriklausomos Lietuvos valdžios nurodymu.

Kamerose, sugėrusiose mūsų garbingiausių bei iškiliausių žmonių kraują ir kančias, taigi tapusiose šventa vieta, šiandien laikomi kriminaliniai nusikal-tėliai, o kameroje, kurioje buvo žudomi žmonės, dabar įrengtas šiluminis mazgas.

Atsižvelgdami į LDDP vykdo-mus genocido požymių naikini-mo darbus, kviečiame visus są-moningus piliečius, tiek Lietu-voje, tiek užsienyje, opozicines partijas, visuomenines organiza-cijas pareikšti savo nuomonę. Mūsų nuomonė vienareikšmė ir tvirta: lietuvių tautos genocidas bus ištrintas, o KGB pastate, es-ančiame Lietuvos sostinės cen-tre, turi būti ir bus (jei ne dabar, tai pasikeitus LDDP valdžiai) įrengtas vienas garsiausių pasaulyje muziejų komunizmo auk-oms ir nusikaltimams atminti. Šiame pastate turi vykti istorinės konferencijos, čia turi būti pas-merkti genocido vykdytojai, čia turi būti saugomi ir tiriami ne tik KGB, bet ir MVD bei komu-nistų partijos archyvai. Likusi pastato dalis turi būti atiduota ne teismams, bet visoms parti-zanų, politinių kalinių bei trem-tinių sąjungoms ir bendrijoms.

Istorija yra žmonijos atmintis, ir niekas, mėginantis ją ištrinti, tegu nepamiršta, kad turės atsakyti pagal civilizuotus įstaty-mus.

Buvę Genocido tyrimo centro darbuotojai: Nijolė Gaškaitė, Algis Kašeta, Dalia Kuodytė, Dalius Stancikas, Juozas Starkauskas.

(pagal "Lietuvos Aidą")

Bylą tirs kitas tardytojas

Buvęs "Lietuvos aidą" redakto-rius Saulius Stoma gegužės 1 die-ną buvo uždarytas į Lukiškių kalėjimą. Po 10 dienų jam buvo pareikštas kaltinimas. Jis buvo kaltinamas tuo, kad bendrovei "Deira" jis paskolino ne litus, o JAV dolerius, be to, šios pasko-los "Deira" negrąžino. Taip pat p. Stoma buvo kaltinamas tuo, kad už valiutą, gautą iš prenu-meratorių užsienyje, pirkto LA akcijų. Byla perduodama kitam tardytojui, nes norima apraminti aistras ir ištirti šią bylą "kuo objektyviau". Naujasis tardyto-jas kol kas nežino, ar Sauliui Stomai bus pareikštas kaltini-mas dėl bendrovei "Lietuvos aidas" priklausiusio žurnalo "Veidas" pardavimas.

Buvęs LA redaktorius kalėjime išbuvo 116 dienų. Trisdešimtyje numerių "Lietuvos rytas" spaus-dino "žurnalisto užrašus iš Pas-merktųjų namų". Žurnalisto ra-šiniai baigėsi gana intriguojan-čiai. Pasak žurnalisto, "visą Lie-tuvos gyvenimą, o ypač spauda, veikia nematomi požeminiai fi-nansiniai vandenys, kurie gali girdyti netgi du visiškai priešingus kraštutinius dienraščius". S. Stoma nutarė kol kas nespau-sdinti savo prisiminimų, nes juos pradėjo rašyti tik išėjęs iš kalėji-mo ir rašydavo naktimis. Jis jau-čiausi pavargęs ir labiau išsekęs negu išeidamas iš kalėjimo. Sau-lius Stoma ketina išleisti knygą ir mano, kad ji atsipirks.

Lietuvos verslininkai kyšiams išleidžia vidutiniškai 13 tūkst. litų per metus

Vilnius (BNS). Lietuvos verslininkai kyšiams išleidžia vidutiniškai po 13 tūkst. litų per metus. Didžiausias jų duotas kyšis valdininkams yra 200 tūkst. litų arba 50 tūkst. JAV dolerių. Tai sakoma Pasaulio banko šių metų birželio mėnesio ataskaitoje apie privataus sektoriaus vystymąsi Lietuvoje. PB ataskaita remiasi 200 užsienio investuotojų ir 200 Lietuvos verslininkų apklausa.

Daugiau nei pusė (54%) Vilniaus ir Kauno verslininkų teigia, jog yra "mokėję valdininkams kyšius, kad galėtų išspręsti reikalus". Per metus kyšiams jie vidutiniškai išleido 13,046 litus. Mažiausias verslininkų duotas kyšis buvo 50 litų, didžiausias - 200 tūkst. litų.

Kyšius, pasak apklausos rezultatų, moka ir užsieniečiai. Didžioji dalis (90%) apklaustų Lietuvoje turinčių verslą užsieniečių teigė, jog korupcija trukdo jų verslui ir investicijoms. 80% užsienio bendrovių atstovų sakė, kad jų buvo prašoma duoti kyši. Tačiau, kaip rodo apklausos rezultatai, didelių tarptautinių bendrovių vado-vai neduoda kyšių vietos valdininkams. Jie teigia nenorį rizikuoti savo reputacija. Lietuvoje dirbantys užsieniečiai nurodo, jog labiau-siai korumpuoti yra mokesčių inspektoriai ir muitininkai, nors jų reikalaujama kyšio suma dažniausiai nedidelė. Pavyzdžiui, kyšis muitininkui už deklaraciją svyruoja nuo 30 iki 100 JAV dolerių, tačiau minimos ir daug didesnės sumos.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisi-niuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpi-namas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direkto-rius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kop-lyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Istaiga veikia naujoji vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Istaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379

PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150

- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS JONAS
1933 | 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

Ar leis rinkimus?

Vytautas Landsbergis

Ir 1990-ųjų pradžioje, ir po sausio žudynių, kai paskelbėm referendumą dėl Konstitucijos pirmojo straipsnio - dėl Nepriklausomybės, - savęs klausdavom vis to paties: ar leis, kad įvyktų žmonių balsavimas?

LDDP panika, nors vada ir šaukia "nepasiduoti panikai" - blogas patarėjas. Komunistinio amžino valdymo ipročiai - dar blogesnis. Pagunda plėsti be atsakomybės - pats blogiausias.

Anais 1990-ųjų ir 1991-ųjų atvejais komunistams buvo sunkiau, kur kas kebliau eiti prieš tokį stiprų daugybės žmonių laisvės siekį, nes, griaudami balsavimą arba jo neleiddami, būtų pasirodė kaip atvirai sovietų pasidavėliai, sukėlė didžiulį pasi-piktinimą.

Dabar žmonės išvarginti, jiems atklaičiai, imantriai įkalbinėjama, neva "visi blogi", "nėra iš ko rink-tis", tai gal nesipiktintų ir atėmus iš jų demokratiją - rinkimų teisę?

Rusijos didžiavalstybininkai juoba turėtų nenorėti Lietuvoje švytuoklės judesio atgal į centrą ir dešinę. Bet Rusijai turėtų patikti Lietuvoje įvykusi sumaištis, koks nors pučas, perversmas - durys į Vakarus iškart užsitrenktų, liktume visiškoje Rusijos malonėje.

Todėl galimi ir ardomieji - kurstomieji veiksmai, ypač kai suvargintų, apgautų žmonių neviltis išves juos į gatves ir pastūmės bet kurių bet ką primityviai šūkaujantių veikėjų įtakai. Į vargšų širdis šiandien

gudriai taiko kiekvienas naujas apsišaukėlis: jūsų niekas negina, aš jus ginsiu!

Opozicinės demokratinės jėgos turi drausminančios, taikingiau nukreipiančios įtakos, jos reikalauja kitokios politikos, tad ne kartą sulaukė nuo nekonstitucinių veiksmų, perspėjo dėl provokacijų, - todėl taip stengiamasi opozicines jėgas diskredituoti, kad žmonės ir jomis nebepasitikėtų.

Tėvynės sąjungos šūkis "Ne šakėmis, o balsavimu!" nepatinka tiems, kurie bijo žmonių balsavimo.

Šakių mažiau bijo, gal net laukia jų pasirodant, kad galėtų panaudoti jėgą, pučą iš viršaus, sunaikinti opoziciją ir išvesti diktatūrą.

Maskva tasyk paplotu, o Vakarai nusiplautų rankas: antai lietuvių išsirinko komunistus, dabar palaidojo demokratiją, slysta į Euraziją, kaip čia jiems bepadėsi. Skęskit, broliai, tada ir mums mažiau problemų.

Tokiam tikslui puikiai pasitar-nautų ir vadinamasis dešinysis ekstremizmas. Vadinamasis, tariamasis - taip galime sakyti, nes pernelyg dažnai kyšo KGB ausytės.

Iš septynerių metų patirties matau, kad tokių koordinuo-jamų bangų ir destabilizacijų vis norima sukelti tada, kai Lietuvai gresia tikras išorės pavojus.

Pagerėjo santykiai su Lenkija, ten draugiškiau ir visai racionali-ai suvokiama bendri valstybių saugumo tikslai, bendradarbia-vimas šioje srityje darosi konkre-tus. Aišku, tuoj ir kontrapriemonės, kaip čia įbrukus izoliacinės

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351

FAX 718-827-2964
ISSN 0011-6637

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

E-mail: 71712.107@compuserve.com

Veteranų diena

Veteranų diena visada mus priverčia susimąstyti apie tai, kas jau praėityje, tačiau vis dar žeidžia ir verčia mus suklysti. Šiame šimtmetyje žmonijai teko pergventi du baisius pasaulinius karus, kurie niokojo ir keitė ne tik atskirų žmonių likimus, bet ir ištisų valstybių struktūras. Didelės valstybės diktavo savo sąlygas, o mažos privalėdamos paklusti didesnio ir stipresnio diktatui, prarasdavo savo nepriklausomybę ilgam laikui, kol po kiek metų jau sustiprėjusios bandydavo atsitiesti ir atgauti savo laisvę. Kas suskaičiuos kiek gyvybių nusinešė šie karai ir kiek liko suluošintų fiziškai ir dvasiškai... Gyvi to siaubo liudininkai - karo veteranai, kurie savo gyvenimo kančia mums primena, kokia didelė nelaimė yra karas.

Abu pasauliniai karai nebuvo Amerikos norėti nei jos pradėti. Abiem atvejais, 1914 ir 1939 metais, karas prasidėjo Europoje. Pirmąjį pasaulinį karą sukėlė imperijos (Vokietija, Austro - Vengrija, Rusija), antrąjį - diktatūros (Vokietijos, Italijos, Sovietų Rusijos). Abiem atvejais didžiausios kaltininkės buvo Vokietija ir Rusija. Pirmąjį pasaulinį karą išplėtė Rusijos visuotinė mobilizacija 1914 m. liepos 30 d., į kurią tuo pačiu atsakė Vokietija. Antrąjį karą pradėjo Hitlerio ir Stalino susitarimas 1939 m. rugpjūčio 23 d.

Sovietų Rusija po antrojo pasaulinio karo pasiliko pagrindine pasaulio taikos drumstėja. Ji karo nę nenutraukė, o tik pratęsė kitomis kovos priemonėmis. Šioje visuotinėje kovoje buvo vadovaujama Lenino žodžiais: "Daliniai karai tebetrunka, kol bus nulemta komunizmo kova su kapitalizmu... Nuolaidos, kurias mes darome, tėra karo pratęsimas kitu pavidalu... Būtų didelė klaida manyti, kad taikus susitarimas dėl nuolaidų reiškia taiką su kapitalizmu. Toks susitarimas yra lygus karui".

Tie žodžiai, kaip faktai rodė, tebegaliojo visais atvejais. Komunistinė Rusijos dalis agresijos užmačių neatsisako ir dabar.

Tikėkimės, kad pasaulyje vykstantys dideli ir progresyvūs poslinkiai taikos labai neleis Rusijai įgyvendinti savo planų dabartiniu metu. Vidaus sukrėtimai įmanomi besikeičiančioje Rusijoje, tačiau kyla klausimas, kiek jie būtų naudingi jos mažnesiems kaimynams. Juk pačioje Rusijoje dar nesusiformavo didesnė jėgų persvara tų pusėje, kurie yra taikingos užsienio politikos šalininkai. Atsiranda vis daugiau balsų pačioje Rusijoje, kurie vidines problemas - nepriteklių, skurdą norėtų išspręsti kitų tautų sąskaita, t. y. teritorinių pretenzijų būdu. Tačiau karo grėsmė išlieka, kol Rusija nenuginkluota ir nesugrąžinta į savo prieškarines sienas. Nėra buvę istorijoje atvejo, kai išsipūtusi imperija laisvanoriškai trauktųsi. Susitraukia tikrai ištikta vidaus sukrėtimų arba išorinių smūgių.

Taika buvo pasiekta po pirmojo pasaulinio karo ir išsilaike bent dvidešimt metų. Karo paliaubų diena - 1918 m. lapkričio 11 d., buvo vadinama ir Taikos diena. Versalyje 1919 m. buvo pasirašyta taikos sutartis. Antrasis pasaulinis karas pasibaigė besąlygine Vokietijos kapituliacija, išreikalauta Stalino, bet nebuvo prieita prie jokios taikos. Taip atsirado pavergtųjų tautų, Berlyno neišspręsti klausimai. Jie sudarė sunkią padėtį, dūrė saukiančia neteisyste.

Lenkdami galvas prieš tas karių ir civilių žmonių aukas ir gerbdami veteranų nešiojamas žaizdas, meldžiame Viešpatį, kad jų pakaktų teisingumui ir laisvei pasaulyje pilnai atstatyti.

SLA 65-asis seimas

Seniausios lietuvių išeivijos bendruomeninės organizacijos - Susivienijimo Lietuvių Amerikoje seimas įvyko rugsėjo 22 - 23 dienomis Cleveland priemiestyje Wickliffe, Holiday Inn viešbutyje. Per keturias sesijas seimas aptarė organizacijos reikalus ir priėmė eilę nutarimų savo veiklai pagerinti. Seimą rengė visuomenės ir SLA veikėjo Vytauto Jokūbaičio vadovaujamas dvylikos clevelandiečių komitetas.

Seimo posėdžiai vyko "Windsor" salėje. Jį atidarė V. Jokūbaičis, pasveikinęs Vykdomąją valdybą ir atstovus, palinkėjęs sėkmės darbuose. SLA prezidentas dr. Vytautas Dargis vadovavo JAV ir Lietuvos himnams, prel. Aleksandras Goldikovskis pasakė invokaciją.

Seimą sveikino vietos organizacijų ir ALTo centro bei Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos atstovai. Buvo sveikinimų ir iš Lietuvos. Telefonu seimui rengti komiteto pirmininkui sveikinimą perdavė iš Vilniaus buvęs VLIKO ir ALTo pirmininkas, SLA daktaras - kvotėjas, Lietuvos Seimo narys ir Seimo užsienio reikalų komiteto pirm. dr. Kazys Bobelis. Raštu sveikino Čiurlionio ansamblio kanklių vadovė, 14-os kuopos narė Ona Mikulskienė, kuri šiemet vasarą grįžo gyventi į Vilnių. Tekstas buvo atspausdintas "Tėvynės" pirmajame puslapyje ir sumažintai įdėtas Seimo leidinyje. Jos specialiai atsistoję jūosta su žodžiu "Lietuva" puošė Seimo kalbėtojų pulką per visas sesijas.

Darbai, nutarimai

Sesijų darbuose dalyvavo visa Vykdomoji Valdyba ir 34 atstovai iš 18 kuopų. Pirmininkavo prez. dr. V. Dargis, talkinamas viceprez. Vytauto Kasniūno. Vykdomosios Valdybos ir komisijų darbų pranešimai buvo atspausdinti Seimo leidinyje, bet didžiuma jų buvo pakartota žodžiu. Pats plačiausias buvo sekretorės Genovaitės Meiliūnienės pranešimas, kuris apėmė visą pastarųjų trejų metų laikotarpio veiklą - nuo 1992.1.1 d. ligi 1994.12.31 d.

Šiuo metu Susivienijimas turi 3,485 narius, o jo turtas - apie trys ir trečdalis milijono dolerių. Pagal draudimo statistikos ekspertus, kurie tikrina SLA finansus, organizacijos finansinis mokamasis pajėgumas esąs labai ge-

ras. Seimo atstovus neramino faktas, kad mažėja narių skaičius, daugiau jų miršta nei naujai įsirašo. Ieškota būdų, kaip sutelkti naujų narių, ypač iš jaunesnio amžiaus lietuvių.

Diskutuojant "Tėvynės" red. V. Kasniūno pranešimą, buvo pasiūlyta laikraštį ir toliau gerinti bei siūlyti jį išeivijos visuomenėi už minimalią kainą. Taip pat - eiti į kitą lietuvišką spaudą, skelbiant joje apmokamą medžiagą naujiems nariams telkti. Pavesta Vykdomajai Valdybai šiuos reikalus galutinai nuspręsti. Rimtai susirūpinta ir naujų narių įrašytojų - organizatorių darbu, kuris kaskart sunkėja, žmonėms keičiant gyvenamąją vietą. Be asmeninio kontakto nelengva naujų narių įrašyti.

Pasiūlymai, pakeitimai

SLA vadovybė pagal ligšiolinę konstituciją buvo vadinama "Pildomąją Tarybą". Dabar 222 Michigan City kuopa (pirm. V. Utara) pasiūlė pakeisti tą vardą. Pasitelkusi Lietuvių kalbos žodyną, kuopa aiškino, kad žodis "pildyti" čia visiškai netinkamas, nes jis reiškia ką kitą.

Po ilgokų diskusijų, nutarta vardą "Pildomoji Taryba" pakeisti į "Vykdomoji Valdyba". Tai vardas, kuris angliškai surašytoje konstitucijoje vadinamas "Executive Board", kas lietuviškai ir reiškia "Vykdomoji Valdyba". Naujasis vardas jau buvo pradėtas Seime vartoti nuo pat jo pakeitimo antrosios sesijos metu. ("Pildomoji Taryba" pradėta vartoti nuo 1911 m., gi nuo pat organizacijos įsikūrimo 1886 m. šis organas pagal konstituciją buvo vadinamas Centro Valdyba.)

Buvo ir kitokių pasiūlymų, kurių sprendimas pavestas Vykdomajai Valdybai, išskyrus priimtąjį 99-os Moterų kuopos pasiūlymą, kad kandidatų nominacijos į Vykdomąją Valdybą vyktų lapkričio mėn., bet ne lapkričio - gruodžio mėnesiais.

Paskutinėje sesijoje patvirtinta Vykdomoji Valdyba, kurios rinkimai įvyko šiemet kovo mėn.: prez. dr. Vyt. Dargis, viceprez. Vyt. Kasniūnas, sekretorė G. Meiliūnienė, išd. Loreta Stukienė, išd. globėjai Nellie Bayoras - Romanas ir Stasys Virpša, daktaras - kvotėjas dr. Vyt. Tauras. Juos naujam terminui prišaikdino Teodoras Blinstrubas.

Seimo atstovai gyvai dalyvavo sesijų darbuose ir diskusijose, tarp jų ypač plačiai reikšėsi: T. Blinstrubas, Kest. Miklas, L. Dargienė, I. Balsienė, V. Stanny, Akv. Petrauskis, Jennie Linkus ir kt. Vykdomajai valdybai pavesta parinkti vietą kitam Seimui (po dvejų metų).

Prisiminti mirusieji

Pagal tradiciją, prieš užbaigiant Seimą, prisiminti mirusieji nariai: garbės narė Ona Indrelienė, garbės narys ir ilgametis viceprez. Aleksandras Čaplikas, buv. ilgametis prez. Povilas Dargis ir jo žmona Gertrūda, "Tėvynės" red. Jonas Valaitis, išd. ir visuomenininkas prof. dr. Jokūbas Stukas, išd. Christine Austin ir šiemet mirusieji organizatoriai: Pov. Šukys ir Br. Spūdienė. Prisiminta ir serganti ilgametė išd. globėja Josephine Mileriūtė, kuriai pasiūstas sveikinimas. Seimo pabaigoje sugiedota "Lietuva brangi".

Seimo pramogos

Seimui rengti komiteto rūpesčių Clevelando Lietuvių Namuose rugsėjo 22 d. Seimo dalyviams buvo surengta vakaronė. Jos metu Lietuvos filharmonijos solistas baritonas Danielius Sadauskas pagiedojo Baranausko "Anykščių šilėlį". Rugsėjo 23 d. buvo vakarienė, kurioje dalyva-

vo nemažai SLA narių ir žinomų visuomenės veikėjų iš Clevelando. Programai vadovavo Seimui rengti k-to vicepirm. Algimantas Pautienis.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Anicetas Simutis, ilgametis SLA narys ir garbės narys nuo 1992 m., pirmasis Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose, dabartinis specialus patarėjas - ambasadorius.

SLA vadovybės pakviestas, jis su žmona Janina buvo atvykęs iš New Yorko ir dalyvavo Seimo darbuose. Savo kalboje jis labai aukštai vertino SLA darbus savo narių gerovei ir Lietuvos vadavimui, ypač jo paramą Lietuvos diplomatijos tarnybai. Ambasadorius reikė tikėjimą, kad Lietuva, Vasario 16 akto užsibrėžtu taku, išeis iš vargų, ir laisvė bei ekonominė gerovė suklestės. Tik reikia kantrybės.

Koncertinę vakaro programą atliko Clevelando operos solistė Virginija Bruožytė - Muliolienė. Akompanuojant Bronėi Bundzieniei, ji padainavo lietuvių kompozitorių dainų ir arijų iš pasaulinių operų. Vakaras užbaigtas linksma muzika, akordeonu grojant Benediktui Jakaičiui.

Seimo sekretoriai

Lionginas Kapeckas ir Salomėja Narkėliūnaitė

Kodėl infliacija Lietuvoje nėra tokia kaip JAV?

"Lietuvos ryto" apžvalgininkas ekonomistas bando paaiškinti, kodėl kainos Lietuvoje didėja taip sparčiai, nors litas susietas su JAV doleriu. Atrodytų, kad infliacija Lietuvoje turėtų būti kaip ir JAV - 3 - 4 % per metus. Lietuvoje ji yra didesnė kaip 30 %. Ekonomistas teigia, jog taip atsitiko todėl, kad Lietuvoje yra nesilaikoma vienos pagrindinių proporcijų, reguliuojančios ekonomiką - darbo našumo ir darbo užmokesčio kitimo. Antai 1994 metais, palyginti su 1993 metais, darbo našumas pramonėje sumažėjo 15.1 %, o vidutinis mėnesinis darbo užmokestis padidėjo 59.3 %, žemės ūkyje šis skirtumas dar didesnis - darbo našumas sumažėjo 16.1 %, o atlyginimai padidėjo 136 %. Kitos "tautinės" infliacijos priežastys yra gamybos augimą aplenkiantis pinigų kiekio didėjimas, didelės imonių tarpusavio skolos, igyjiančios pseudopinigių galią, valstybės biudžeto deficito finansavimo ypatumai, infliacijos importas iš Rusijos bei Vokietijos, kur brangsta markė lito atžvilgiu, vietos kainų lygiavimasis į pasaulines.

AGEP

Etninis valymas

Vilniaus rajono tarybos nariai išplatino kreipimąsi, kuriame sakoma, kad po savivaldybių rinkimų Lenkų rinkimų akcijos aktyvistai, prisidengdami savivaldybių ir seniūnijų pertvarkymu, ėmėsi etninio ir politinio valymo. Kreipimesi sakoma, kad Vilniaus rajono savivaldybės vadovybėje neliko nė vieno lietuvių. Iš darbo šalinami ir kitų tautybių žmonės - lojalūs Lietuvos piliečiai, o į valstybines pareigas priimami asmenys, viešai priešinęs valstybės atkūrimui. Vilniaus rajono tarybos nariai ne kartą kreipėsi į rajono merę, Lenkų rinkimų akcijos vadovus, prašydami sustabdyti tautinės diskriminacijos akciją, tačiau padėtis ne gerėja, o blogėja. AGEP

Žmogus - judanti kryžkelė

Prof. prel. Antanas Rubšys

10

Bet po nuožmaus mūšio su Indijos kariuomene, turėjusia du šimtus dramblių, išvargę Aleksandro veteranai, padėję ginklus ant žemės, atsisakė toliau žygiuoti. Karčiai nusivylęs, Aleksandras vedė juos atgal Babilono link.

Graikai žygiavo ir keliavo žemyn laivais Indus upės intakais, varginami žiauriai, iki tol dar nepatirtų, užpuolimų. Jie vilkosi pėsčiomis per įkaitusių pajūrio dykumą palei Arabijos jūrą, kone mirdami nuo kaitros ir troškulio, jų laivynui judant apgraišomis palei jūros krantą.

Aleksandras svajoja apie vieną pasaulį

Aleksandras buvo nužygiavęs į Aziją, norėdamas išlaisvinti Mažosios Azijos miestus ir atkeršyti už senas skriaudas, kurias Graikijai buvo padaręs Kserksas. Bet jam nusprendus priimti persų imperiją, jo laikysena pasikeitė. Užuot laikęs persus vergais, kaip Aristotelis buvo pataręs, jis elgėsi su jais kaip su savo pavaldiniais. Jis draudė savo kareiviams plėšikauti ir skatino juos bendrauti su persais. Tiesa, jis pats sudėgino karaliaus rūmus Persepolyje, bet tai padarė tik tam, kad dramatiškai pabrėžtų senosios Persijos santvarkos žlugimą.

Aleksandras ėmė skirti persus valdytojais ir statyti imperijoje miestus, - garsiausias nūdien yra Aleksandrijos miestas Egipte, - kur graikai ir negraikai galėtų kartu maišytis. Jis patvarkė, kad persų jaunai vyrai skaitytų Homerą bei tragiškus graikų poetus ir lavino juos savo kariuomenės tarnybai. O pats padarė savų persų apdarą ir dvaro papročius. Išdidiems makedoniečiams ėmus kelti maištą ir šaukiant su priekaištu: "Savo tautiečius pavertė persais!", Aleksandras jiems nuoširdžiai atsakė: "Jūs visus laikus savo tautiečiai!". Pasakojama, kad po to jis nuėjo melstis į dievus, kad graikai taikytųsi su persais ir visos tautos galėtų darniai sugyventi.

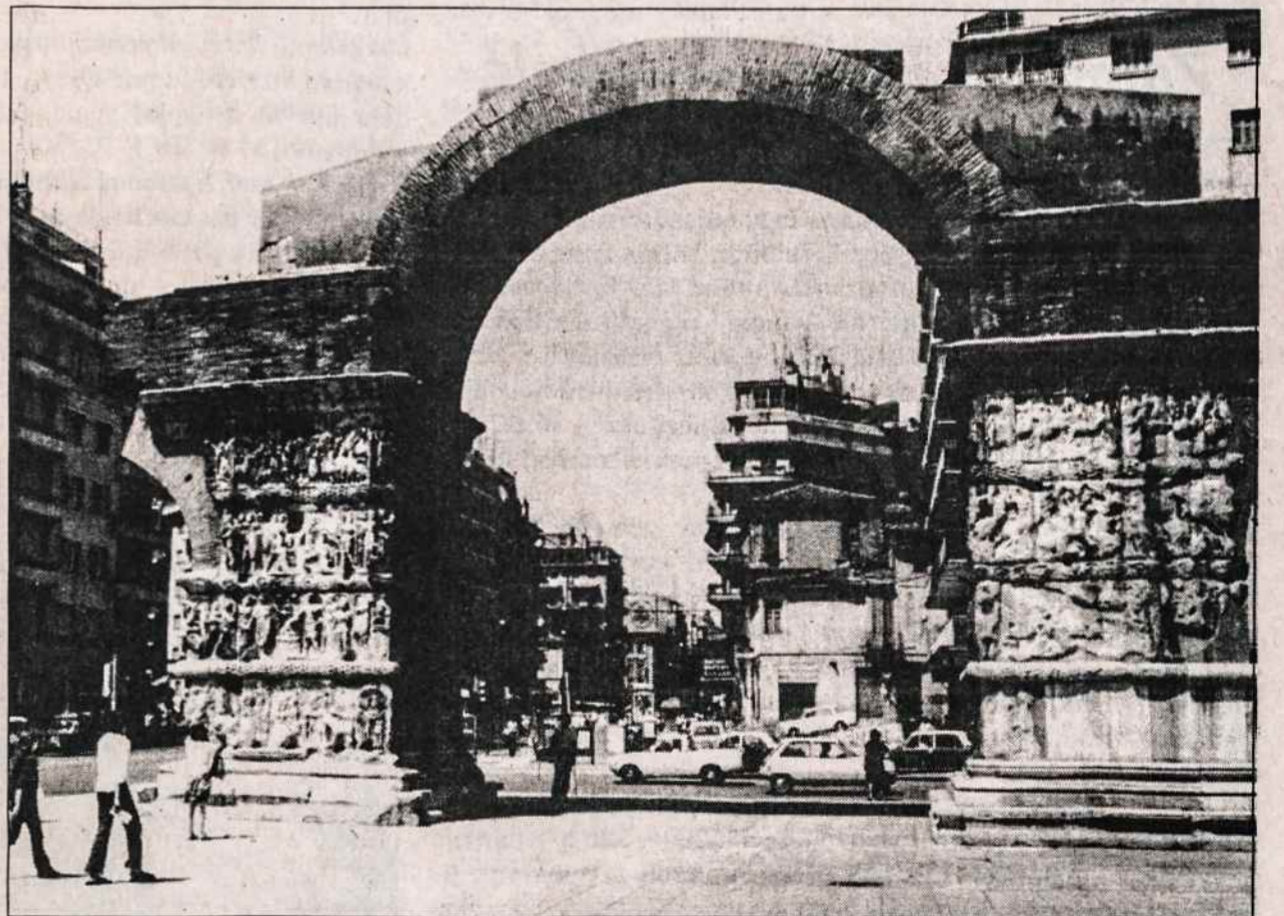
Persijos savimonė buvo sukurta dvejų iškilų vyrų - Zaratusros ir Kyro Didžiojo VI a. pr. Kr. Ji rėmėsi išmintimi, kurios ištaka buvo savitas ir neįprastas gero ir pikto pažinimas. Šviesa - tai, kas gera, ir tamsa - tai, kas pikta sąlygoja žmogaus būklę. Persai buvo pirmoji pasaulinė imperija, pradėjusi svajoti apie vieną pasaulį.

Aleksandras užgeso Babilone

Mirtis pagavo Aleksandrą, iš tolo žiūrint, ne laiku, - jis nespėjo įgyvendinti savo vientiso pasaulio svajonės. Babilone, dėl nuovargio ir dažnų išgertuvių, ji užklupo karštinė ir, po vienuolikos dienų ligos, užkariautojas mirė. Tai buvo 323 m. pr. Kr. Kur yra jo kapas, istorija vis dar nežino. Aleksandras buvo tik 32 metų amžiaus. Jam mirus, jo imperiją - karalystę - pasidalijo valdingi generolai. Nuostabusis veržlumas ir drąsioji jėga išblėso su Aleksandro mirtimi, bet nuo Gibraltaro iki pat vakarinės Kinijos per šimtmečius išliko sugraikintas pasaulis.

Užuot paveręs tautas, Aleksandras skatino tautas kurti vieną pasaulį, kuriame visi gyventojai turi lygias teises. Tiesa, jo viltis sukurti tokį pasaulį išblėso su jo mirtimi, bet vientiso pasaulio idealas liko gyvas.

Pasaulio sugraikinimas - helenizmas - padėjo Apaštalui Pauliui skelbiant Evangeliją - Kūrėjo svajonę - žmogui ir pasauliui. Kūrėjo svajonė, apreiškta aramėjiškai per Jėzų Kristų Palestinoje, buvo skelbiama graikiškai jau sugraikintoje Romos imperijoje.

Tesalonika. Via Egnatia vartai.

Tesalonikoje

Tesalonika pasiekiami patį vidurdienį. Graikai šį miestą vadina Saloniki vardu. Tai vienas iš šiuolaikinių Graikijos didmiesčių - po Atėnų ir Pirėjus trečias didumu - su puse milijono gyventojų. Svarbus Salonikų įlankos uostas ir prekybos mazgas tarp Europos ir Artimųjų Rytų. Vasilios užveža mus į aukščiausią miesto vietą - Tesalonikos Akropolį. Kur tik bežvelgtum, iš karto krinta į akis bizantiškų šventovių kupolai.

(nukelta į 4 psl.)

□ Ukraina spalio 17 d. sustabdė mirties nuosprendžio baismę tam, kad išpildytų vieną iš Europos Tarybos sąlygų, norint tapti šios organizacijos nare. Apklauso duomenys rodo, kad tik 5% Ukrainos gyventojų remia šį sprendimą. Pilnai mirties bausmę juridinėje Ukrainos sistemoje numatoma panaikinti per 2 - 3 metus. Nusikalstamumas praėjusiais metais Ukrainoje išaugo 13%. Iš buvusių sovietinių respublikų tik Baltijos valstybės tebeturi mirties nuosprendį savo juridinėje sistemoje.

□ Estijos prezidentas Lennart Meri po vyriausybės krizės, iššaukus "juostų" skandalo, spalio 17 dienos vakare iš naujo paskyrė Tiit Vaehi Estijos premjeru. Estijos prezidentas paskelbė savo sprendimą, prieš išskirdamas su oficialiu vizitu į JAV. 48-erių metų Vaehi yra diplomuotas inžinierius ir vadovauja Estijos koalicijos partijai.

□ Latvija numato pasirašyti Ženevos konvenciją dėl pabėgėlių teisių, kai tik situacija leis jos nuostatus įgyvendinti praktikoje, - pareiškė Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis. Jis taip pat pabrėžė, kad Latvija pasirošiusi pasirašyti sutartis su Rusija ir Baltarusija dėl pabėgėlių, kurie atvyko į Latviją, išsiuntimo atgal į Rusiją ar Baltarusiją. Šiuos pareiškimus Latvijos prezidentas padarė spalio 17 dieną, viešėdamas Švedijoje su oficialiu vizitu, pakviestas Švedijos karaliaus Carl XVI Gustaf. Pabėgėlių problema ne atsiktinai buvo aptariama tuo metu. Apie 140 Kurdų pabėgėlių vis dar tebelaikomi Olajne stovykloje, netoli Rygos.

□ Rusijos kino režisierius Nikita Michalkov, 1995 metų Oskaro laimėtojas, bando atgauti 16 - 18 amžiaus ikonas, kurios buvo atimtos iš jo šeimos po 1917 metų revoliucijos. Ikonos šiuo metu yra Valstybinio meno muziejaus sandėliuose Rybinsko mieste. Jeigu Michalkov pastangos pasibaigs sėkme, panašų reikalavimų atsirad daugiau.

Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Šv. Liudviko bažnyčioje, Maskvoje.

Svečiuose pas Maskvos ir Sibiro lietuvius

Š.m. rugsėjo 15 - 25 dienomis vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, kartu su prel. Leonu Peck - Pecukevičium iš Philadelphijos ir Juozu Gaila, PLB atstovu prie Lietuvos Respublikos Seimo, aplankė Maskvoje ir Sibire gyvenančius lietuvius, o vyskupas spalio 2, 3 ir 4 dienomis dar dalyvavo Novosibirske įvykusioje Rusijos ir Kazachstano vyskupų konferencijoje bei Sibire dirbančių kunigų suvažiavime. Pateikiame vyskupo Pauliaus Baltakio, OFM, išpūdžius iš šių keplionų.

Pas Maskvos lietuvius

"Finair" lėktuvu į Maskvą atskridome rugsėjo 15 d., 12:10 v. popiet. Aerouoste mus pasitiko Lietuvos respublikos ambasadorius Romualdas Kozyrovičius ir lietuvių bendruomenės atstovai. Apnakvindino ambasada priklausančiame viešbutyje.

Po trumpo susitikimo su ambasados tarnautojais, kurių yra 38, nuvykome į lietuvių mokyklą - "Šaltinėlis". Mokykla veikia nuo 1992 metų spalio 1 d. Šešiose klasėse mokosi 98 mokiniai. Pamokos vyksta 5 dienas savaitėje ir visi dalykai yra dėstomi lietuvių kalba, išskyrus matematiką. Nuo 1994 m. Rusijos valdžia mokytojams moka algas. Mokykla yra įsikūrusi Lietuvos senosios ambasados patalpose, keletas skersgatvių nuo modernios, prieš 15 metų pastatytos, naujosios. Tikimasi dar šių metų

lapkričio mėn. persikelti į baigia- mas įrengti naujas mokyklos patalpas su sporto sale, biblioteka ir t. t. Statybą vykdo ir finansuoja Rusijos valdžia (Lietuvoje veikia 83 rusiškos ir 128 mišrios rusų ir lietuvių mokyklos).

Mokyklai vadovauja direktorė Solveiga Valatkaitė. Šalia šios reguliarios mokyklos (Nr. 1247), dar veikia sekmadieniniai liuanistiniai kursai prieš mokyklinio amžiaus vaikams ir vyresniems, norintiems pramokti lietuvių kalbos. Mokestis už kursus 20 dol. į mėnesį.

Po trumpų oficialių kalbų svečių pasveikino LB pirmininkė dr. Nijolė Martiniuk, mokyklos vedėja S. Valatkaitė, J. Gaila ir aš, mokiniai atliko gerai paruoštą giesmių, dainų ir tautinių šokių programą bei svečiams įteikė jų pačių sukurta dovaną - nupieštą didžiulį medį, simbolizuojantį lietuvių tautą su jos, po pasaulį pasklidusia, išeivija. Šalia saldinių bei paveikslukų mokyklai palikome 3 dėžes religinių, pasaulietinio turinio knygų.

Maskvoje gyvena apie 3,500 lietuvių. Dalis jų yra sukūrę mišrias šeimas. Lietuvių Bendruomenei vadovauja energinga dr. Nijolė Martinuk.

Rugsėjo 16 d., šeštadienį, 11 val. turėjome pamaldas prancūzų pastatytoje Šv. Liudviko bažnyčioje. Ji iš visų pusių yra apsupta KGB centrinų pastatų ir per visą sovietmetį buvo vienintelė vei-

kianti katalikų bažnyčia Maskvoje. Bažnyčia ir kiemelis yra labai apiešti, reikalingas remontas, bet Prancūzijos ambasadorius atsisako šiuo reikalu kalbėtis su arkivyskupu T. Kondrusevičium. Tai yra tiesiog gėda. Šią vienintelę katalikų bažnyčia Maskvoje ilgus metus aptarnavo Lietuvos marjonai: kun. Mažeika ir kun. Pr. Račiūnas, MIC.

Po pamaldų, kuriose dalyvavo apie 80 lietuvių, ambasados patalpose buvo pietūs su lietuvių bendruomene ir po pietų, persikėlus į senosios ambasados patalpas, kur LB turi savo kambarį ir bibliotekėlę, vyko trejetą valandų užtrukęs jausmų pabėdravimas.

Rugsėjo 17 d., sekmadienį, aš ir ambasadorius buvome pakviesti pietų pas apaštališkąjį nuncių, arkivyskupą Joną Bukovsky. Arkivyskupas yra slovakas, priklauso "Dieviškojo žodžio" kongregacijai, ilgą laiką gyvenęs JAV, ir paskutiniu laiku buvo nunciujumi Rumunijoje.

Maskvos Lietuvių Bendruomenė labai nuoširdžiai bendrauja su Lietuvos ambasada, kuriai sėkmingai vadovauja karaimų kilmės Romualdas Kozyrovičius. Žmona Kristina yra praktikuojanti katalikė ir aktyvi LB narė. (Maskvoje veikia 186 ambasados ir 246 atstovybės).

Tris dienas praleidę malonioje R. Kozyrovičiaus ir jo žmonos p. Kristinos aplinkoje, rugsėjo 18 d. ryte atsiveikiname su savo globėjais ir išskridome į Sibiro sostinę Novosibirską.

Sibire

Sibiras apima 13 milijonų kvadratinį kilometrų plotą ir šiuo metu turi per 50 milijonų gyventojų. Dar 1581 m. Rusijos carai pradėjo Sibiro užkariavimo politiką. Beribiai ir turtingi Sibiro plotai traukė rusų carus ir tie, besiremiami samdytais kazokų būriais, iki 17 a. pabaigos užkariavo Sibiro. Tuo laikotarpiu Sibire gyveno daug nedidelių tautelių (nencai, evenkai ir t.t.), kurios dėl palankių gamtinių sąlygų vertėsi žvejyba ir medžiokle. Dėl eilę šimtmečių vestos rusinimo politikos tos tautelės arba išnyko, arba asimiliavosi su rusais.

Deportacijos į Sibiro prasidėjo 18-tame šimtmečiuje ir 19-jo pirmoje pusėje. Pvz., po I-jo sukilimo 1831 m. į Tomsko sritį buvo deportuota 5000 lietuvių, o po II-jo - 1863 m. - 10,000 lietuvių.

Dvidešimtam amžiuje Sibiras tapo ištisa įvairių tautų koncentracijos stovykla. Bolševikinė Rusija vykdydama tautų genocido politiką, trėmė čia mirčiai pačius intelektualiausius, pažangiausius Lietuvos ir kitų kraštų gyventojus, į jų vietą atkeldama rusus, kuriems okupuotose teritorijose sudarė kuo palankesnes sąlygas įsikurti. Vos ne kas antra lietuvių šeima buvo paliesta Sibiro tremčių. Dauguma lietuvių čia žuvo arba mirė, amžinai likdami svetimoje atšiaurioje žemėje.

Sibire yra likę apie 40,000 lietuvių: Novosibirsko srityje - apie 600, Tomsko srityje - apie 900, Altajaus krašte - apie 650, Omsko srityje - apie 7500, Krasnojarsko srityje - apie 7500, Irkutsko srityje - apie 4,500. Kiti išsibarstę po visą platųjį Sibiro.

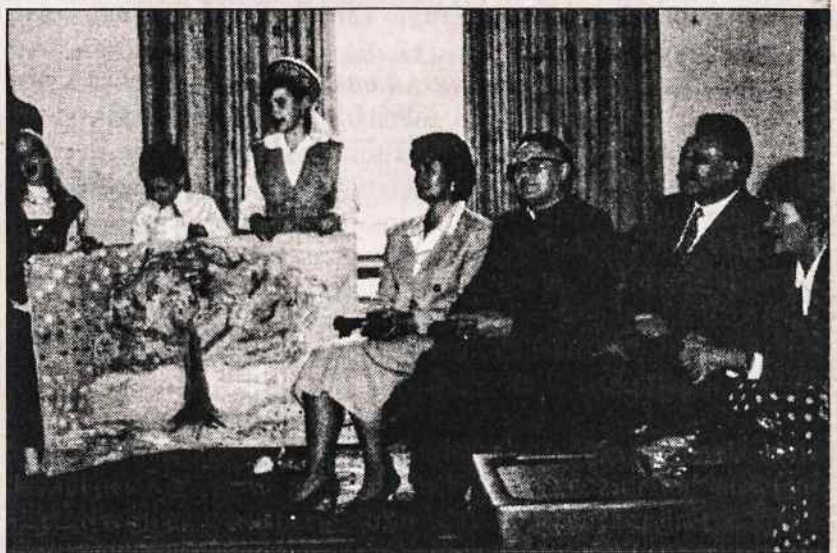
Sibiro Lietuvių Bendruomenės Kultūros draugijos pradėjo kurtis 1991 metais ir veikia lyg šiol

zuoti ne tik Lietuvių Bendruomenės, bet ir lituanistikos kursos. Novosibirske buvo įkurta net reguliari lietuvių mokykla ir iš Lietuvos buvo atsiųsta mokytoja. Mokykloje mokėsi 15 mokinių. Tačiau netrukus mokykla dėl kažkokių tai priežasčių buvo uždaryta.

Matosi, kaip sako V. Bernatoniš, kad žmonės yra nusivylę, niekuo nesidomi ir nepaliko ryšio vienas su kitu. LB Kultūros draugijos registruotų narių turi labai mažai: po 60 - 100, įskaitant ir vietinės kilmės lietuvius.

1956 m. tremtiniai buvo reabilituoti ir didžioji dalis grįžo į Lietuvą. Paliko daugumoje tie, kurie turėjo gerus darbus arba buvo sukūrę mišrias šeimas. Persikelti į Lietuvą jiems reikiama pradėti trečią gyvenimą: po lagerio, tremties ir dabar nepriklausomoje, bet įvairių vargų prislėgtoje tėvynėje.

Kiek šiuo metu yra norinčių

"Šaltinėlio" mokiniai įteikia savo dovaną. Sėdi: Kristina Kozyrovičienė, vysk. Paulius Baltakis, Lietuvos ambasadorius Rusijoje Romualdas Kozyrovičius ir ambasados darbuotoja Danguolė.

Novosibirske, Tomske, Barnaule, Krasnojarske ir Igarkoje. Jas apjungė Sibiro Lietuvių Sąjunga, kuriai vadovauja geologas dr. Vilius Bernatoniš, ištremtas 3 metų iš Lietuvos, 1941 metais.

Nors Omsko srityje gyvena apie 8000 lietuvių, Lietuvių kultūros draugijos čia nėra. Omsko lietuviams atstovauja buvęs partizanas Jonas Poškus.

Lietuvių Kultūros draugijai priklauso daugumoje vyresnio amžiaus žmonės, buvę tremtiniai. Jaunimas su viena kita išimtimi beveik jau nekalba lietuviškai ir nedalyvauja lietuviškoje veikloje.

Prasidėjus demokratiniam judėjimui, buvo bandyta organi-

grįžti į Lietuvą, nėra tikslų duomenų. 1993 m. apie 800 šeimų buvo parašę pareiškimus, norėdami grįžti į Lietuvą. Ne visi iš padavusių pareiškimus atvyko gyventi, o dalis, išreiškusių norą gyventi Lietuvoje, po kiek laiko vis dėlto grįžo į Sibiro, motyvuodami tuo, kad kaip buvę tremtiniai čia jie gauna didesnę pensiją, negu Lietuvoje, gali nemokamai naudotis miesto transportu, kartą per metus nemokamai gali traukiniu keliauti po visą Rusiją.

Taigi, iš dvylikos šeimų atvykusių gyventi iš Tomsko į Lietuvą, septynios jų grįžo vėl atgal.

(Tęsinys kitame numeryje)

Žmogus - judanti kryžkelė

(atkelta iš 3 psl.)

Tesalonika buvo įkurta makedoniečio karaliaus Kasandros 315 m. pr. Kr. Vardą jai davė jo žmona Tesalonikė, Aleksandro Didžiojo sesuo. Romėnams užkariavus Graikiją 146 m. pr. Kr., Tesalonika tapo svarbiu kelių mazgu prie Via Egnatia, - Egnatijos vieškelio, -ėjusio nuo Adrijos jūros per Balkanus į Bizantą. Ir Bizantijos laikais Tesalonika buvo klestintis miestas. Tik po saracėnų nuniokojimo 904 m. po Kr. jis vargo, nes keitėsi jo šeiminkai - normanai, frankai, turkai, venecijiečiai... Nuo 1430-ųjų metų bemaž iki Pirmojo pasaulinio karo ji valdė turkai.

Besižvalgant nuo Akropolio, istorijos žinovai primena, kad Tesalonikoje 58 m. pr. Kr. ir tremtinys Cicero gyveno, ir Markus Antonijus su Oktavijanu buvo sustoję po pergalės prieš Brutų ir Kasijų prie Filipų. Atsidėkojant gyventojams už suteiktą pagalbą, Tesalonikai jie suteikė "laisvo miesto" teises. Užtat Tesalonikoje nebuvo romėnų igulos, miestas turėjo tarybą su teise rinkti savo vadovus - "politarchus".

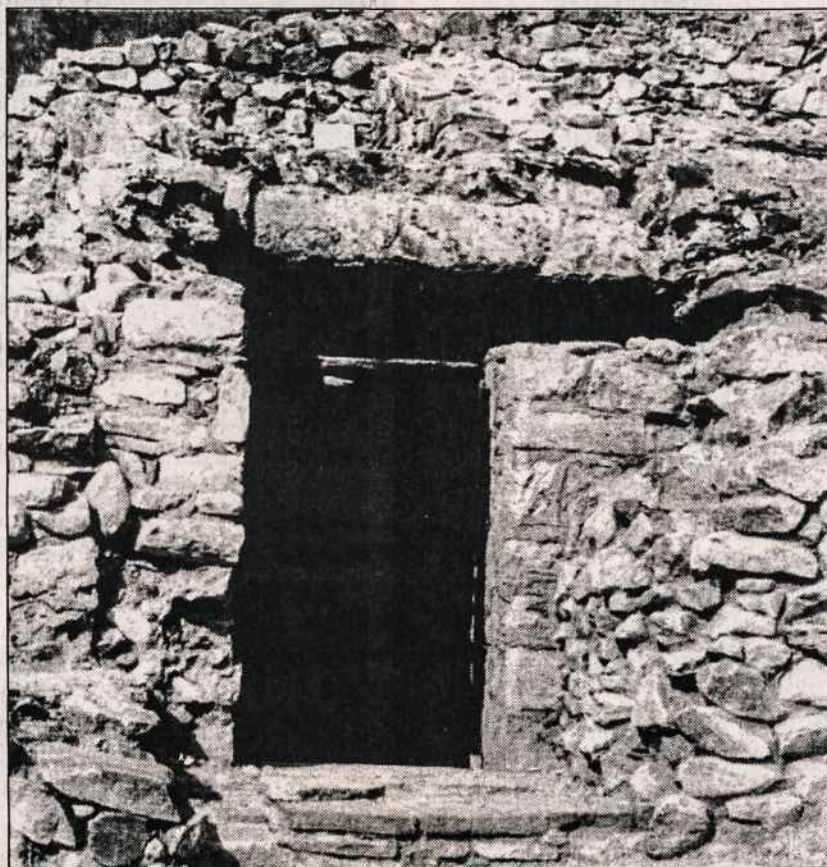
Apaštalas Paulius Tesalonikoje

Apaštalu darbų knyga trumpai aprašo Apaštalo, Silo ir Timotiejo atvykimą į Tesaloniką iš Filipų: "Perėję Amfipolį ir Apolonią, jie atvyko į Tesaloniką, kur buvo žydų sinagoga" (Apd. 17, 1). Nuo Filipų į Tesaloniką, keliaujant Via Egnatia, yra apie 120 km.

Apaštalas Paulius lėjo į pirmąjį Europos didmiestį. Nūdien Romėnų šventyklų griuvėsiai ir triumfo arkos tebeliudija miesto senovę. Tesalonikos karštos veršmės, teatras, sporto arenos ir uosto paslaugos tuomet viliojo pirkliaus, keleivius ir pareigūnus, ir legionierius. Apaštalui turėjo kristi į akis uostas su laivais iš įvairių kraštų, atvykstantys ir išvykstantys žmonės, šaukliai žinių ir naujų idėjų gatvėse. Jeigu žinia apie Jėzų Kristų čia būtų pasėta, ji greitai pasklistų po visas Viduržemio jūros šalis! Iš tikrųjų, dar metams nepraėjus, apaštalas rašys iš Korinto į Tesaloniką: "... tapote pavyzdžiu visiems Makedonijos bei Achajos tikintiesiems. Mat iš jūsų pasklides Viešpaties žodis pagarsėjo ne tik Mokedonijoje bei Achajoje, bet jūsų tikėjimas pasidarė žinomas visur, ir mums jau nebereikia apie

tai kalbėti. Žmonės pasakoja apie mus, kaip buvome jūsų priimti ir kaip jūs atsivertėte prie Dievo, trokšdami tarnauti gyvajam, tikrajam Dievui ir laukti iš dangaus jo Sūnaus, kurį jis prikėlė iš numirusių..." (1 Tes 1, 7 - 10).

Atrodo, kad Apaštalui Filipuose buvo patarta ieškoti užuovėjos Tesalonikoje pas tautietį Jasoną. Mat Jasonas turėjo audyklą ir buvo savo gaminių parduotuvės savininkas. Paulius ir jo bendradarbiai buvo šiltai sutikti, - aprūpinti pastoge, maistu ir darbu. Apaštalui buvo būdinga užsidirbti pragyvenimą. Kadangi rengėsi ilgiau čia užsibūti, todėl nenorėjo būti našta. Vėliau tai tesalonikiečiams jis primins: "[Juk] ... atsimenate mūsų triušą ir pastangas: dirbdami per dienas ir naktis, kad neapsunkintume nė vieno iš jūsų, skelbėme

Filipai. Durys į Apaštalo Pauliaus kalėjimą.

jums Dievo Evangeliją" (1 Tes 2, 9).

Pagal savo įprotį Paulius ėjo į sinagogą, kur jis per tris šabus po savo atvykimo aiškino Raštus. Anot Luko pasakojimo, Apaštalas aiškino pagrindinius mesijinius pranašų skaitinius apie kęčiantį Mesiją. Izaijo pranašavimas apie nekaltą Tarną ir jo kančią už žmonijos nuodėmes yra svarbus ir lemiamas Senojo Testamento skaitinys:

Tačiau jis mūsų negalios prisiėmė,

mūsų skausmus užsikrovė.

O mes laikėme jį raupsuotu, -

Dievo nubaustu ir nuvargintu.

Bet jis buvo sužalotas dėl mūsų nusizengimų,

ant jo krito kirčiai dėl mūsų kalčių.

Bausmė ant jo krito mūsų išganymui,

jo žaizdomis mes buvome išgydyti.

(Iz 53, 4 - 5)

Šios pranašystės dalis buvo sutrikdžiusi etiopą eunuchą, Etiopijos karalienės Kandakės dvariški. Tai buvo ta pati pranašystė, kurią diakonas Pilypas paaiškino, susiedamas su Jėzaus kančia (žr. Apd. 8, 26 - 35). Pagal pradinės krikščionijai Bendrijos tikėjimą, ši Izaijo pranašystė rado išpildymą Kristuje.

Per tris šabus apaštalas kalbėjo savo tautiečiams apie Kristaus - Mesijo - kryžių. Mesijas, skelbė Paulius, vainikuotas kalavijo pergale yra tuščia svajonė, vaizduotės padaras, nes tikrasis Mesijas nešiojo erškėčių vainiką. O tai žydams buvo papiktinimas, suklupimo akmuo. Taigi Golgotos kryžius tapo tamsiu šešėliu Tesalonikai. Tik kai kurie žydai įtikėjo ir prisidėjo prie Pauliaus. Bet pagonys buvo atviresni. Žiniai apie Kristų, - "[...] itikėjo] daugybė dievobaimingų graikų ir nemaža aukštos kilmės moterų" (Apd 17, 4).

Atrodo, kad tuos tris šabus reikia suprasti tik kaip Apaštalo misijos pradžia Tesalonikoje. Mat Pauliaus sėkmė tarp pagonių verčia manyti, kad čia jis užsibuvo ilgiau negu tris savaites. Ir laiška, rašyti šiek tiek vėliau iš Korinto, atspindi ilgesnius draugiškus santykius.

Dievas, kuris šaukia "į karalystę ir šlovę"

Iš Apaštalo laišku tesalonikiečiams žinome, kad jis skelbė Kristaus karalystės garbę: "Ir jūs, ir Dievas gali paliudyti, kaip šventai, teisingai ir nepriekaištingai elgėmės su jumis, itikėjusiais.

(Bus daugiau)

Arvydas Sabonis kartu su Lietuvos krepšinio tėvu, sporto veteranu Konstantinu Savicku 1988 metais Chicagoje, kai Sabonis buvo atvykęs gydytis į JAV. Iš šios Edvardo Šulaičio darytos nuotraukos K. Savickas prieš savo mirtį atspausdino 5,000 atvirukų, kurių dauguma buvo išplatinti Lietuvoje.

Arvydas Sabonis tikrai žais Portlande

Edvardas Šulaitis

Jau nuo šių metų pradžios buvo kalbama, kad iki šiol Ispanijoje žaidęs kaunietis, Lietuvos rinktinės žaidėjas Arvydas Sabonis gali nuo rudens persikelti rungtyniauti už NBA lygoje žaidžiančią Portlando "Trail Blazers" klubo komandą. Šis klausimas pagaliau buvo išspręstas tik praėjusį penktadienį (rugsėjo 29 dieną), kuomet Arvydas po kelių delsimo savaitių pagaliau pasirašė sutartį su aukščiau minėtu klubu. Amerikiečių spaudos agentūros dėl šio įvykio sekančią dieną paskelbė pranešimus, kad 7 pėdų 3 colius ūgio Arvydas Sabonis pasirašė "daugelio metų" sutartį, nenurodydamos tos sutarties piniginių sumos, tačiau ji turėtų viršyti 4 milijonus metų. Taip pat, jos cituoja ir Arvydo žodžius - "Bet kuriam žaidėjui galimybė žaisti NBA lygoje yra jo sapno išsipildymas".

Prieš šios sutarties pasirašymą dauguma Amerikos spaudos plačiai aprašinėjo apie Sabonį, ypatingai laikraščiai, pasirodantieji Californijoje ir Oregone. Teko

gauti spaudos iš tų vietovių ir ten, pirmuose sporto skyriuose puslapiuose buvo rašoma apie Arvydą ir talpinamos jo nuotraukos. Yra minima, kad Portland per 1986 metų naujokų biržą jį pakvietė 24-ju numeriu. Be to rašoma, kad Sabonis padėjo Madrido "Real" komandai tapti Europos klubų čempionu. Per praėjusį sezoną vienerių rungtynių metu jis vidutiniškai pelnydavo 22.8 taško, atkovodavo 13 kamuolių, atlikdavo 2.6 bloko ir 2.4 rezultatyvaus padavimo.

Sabonis Amerikoje viešėjo 1988 metais ir čia Portlando klubas jį gydė po Achilo traumos, o taip pat viešėjo Chicagoje ir susitiko su vietos lietuviais sportininkais. Pasveikęs jis nepanoro žaisti Portlande, bet grįžo rungtyniauti Europoje, kur irgi gavo nemažai pinigų. Tačiau sulaukęs trisdešimties metų amžiaus, beveik po dešimtmečio panoro pabandyti jėgas NBA lygoje, nes jam laimėjus geriausio Europos krepšininko titulą, Sabonis žodžiais tariant "nėra ką veikti".

Amerikos spauda, ypatingai Californijoje, plačiai rašo ir apie

kitą lietuvi - krepšinio profesionalą Šarūną Marčiulionį, kuris Amerikoje žaidžia jau nuo 1989 m. lapkričio mėnesio. Jis pradžioje atstovavo San Francisco, vėliau - Seattle komandoms, o prieš porą savaitių buvo parduotas Sacramento "Kings" klubui. Jo metinė alga - 2 milijonai 400 tūkstančių, plius priedai. Kaip žinome, Šarūnas ir Arvydas praėjusią vasarą Graikijoje vykusiose Europos krepšinio pirmenybėse (Lietuva čia laimėjo sidabro medalius) buvo išrinkti geriausiais žaidėjais.

-o-

Čia dar norisi prisiminti Sabonį viešnegą JAV 1988 m., o ypatingai tas dienas, kuomet jis stebėjo Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynes Chicagoje ir įteikė laimėtojams dovanas. Taip pat, pažymėtinas jo susitikimas su tada dar gyvu buvusiu Lietuvos krepšinio tėvu Konstantinu Savicku. Per šį susitikimą, padarė jam Savicko nuotrauką su Arūnu, kurią Savickas atviruko forma išleido Amerikoje 5,000 tiražu. Ji pakliuvo net į kelis Lietuvos leidinius.

Bedford, NH

Naujos Kazio Daugėlos parodos

Fotomenininkas inžinierius Kazys Daugėla iš Bedfordo, NH, "Darbininko" bendradarbis, vėl suruošė savo nuotraukų parodas. Viena jų vyksta nuo rugsėjo 23 iki spalio 22 dienos Hennker mieste, New Hampshire, New England College galerijoje. Parodos tema: Odyssey to Freedom. Rodomos fotografijos iš buvimo Vokietijoje po karo, lietuvių pabėgėlių stovykloje, Kemptene. Jautresnį žiūrą gali giliai sukrešti kamšties ir skurdo vaizdai, išvargintų, tačiau viltingų žmonių veidai. Parodoje eksponuotos nuotraukos buvo išspausdintos Kazio Daugėlos albume "Išveivai iš Lietuvos" ("Mintis", Vilnius, 1992 m.). Tą albumą galima išsigyti parodoje. Čia eksponuotos padidintos nuotraukos, elegantiškai sumontuotos ant juodų kartonų po viena, su taikliais užrašais anglų kalba. Lankytojams paskaityti padėta 3 puslapių brošiūra, paaiškinanti

vaizduojamąjį laikotarpį ir jo priežastis bei pasėkmes. Tokia paroda ne tik meniška, bet ir istoriškai informatyvi, turėtų būti parodyta daugelyje miestų JAV-se ir Kanadoje. Ne tik kitataučiai, bet ir jaunoji lietuvių karta kai ko pasimokyti.

Atrodo, kad visa kelių dešimčių nuotraukų paroda tilptų į vieną lagaminą ir galėtų būti lengvai transportuojama. Henniker miestas yra nesunkiai randamas, važiuojant automobiliu apie 25 mylias į šiaurės vakarus nuo Manchesterio, NH, ant 114-jo kelio, arti 9-jo "Interstate" greitkelio, palei spalvingąjį Contocook upės slėnį.

Kita Kazio Daugėlos meniškų fotografijų paroda vyksta Lietuvoje, Šiauliuose, Fotografijos muziejuje. Tema: "Veidai ir vartai". Pagal Laimos Peleckienės informaciją "Lietuvos ryte" (Rugsėjo 27 d.), tai jau trečioji autorinė Daugėlos fotografijų paroda Lie-

tuvoje nuo 1988 metų. Dabartinė paroda yra retrospektyvinė, rodanti prieskario laisvos Lietuvos vaizdus, kaimo žmonių portretus ir pabėgėlių stovyklas Vokietijoje, po karo. Atidarant šią parodą, lankytojai buvo supažindinti su ką tik Vilniuje išleistu trijų autorių - K. Daugėlos, A. Kezio ir V. Maželio - fotoalbumu "Užjūrio lietuviai". Čia sudėti išėjimo, mokslo, kultūros, meno ir politikos žmonių portretai. Atidaryme kalbėjo to albumo sudarytojas Antanas Skaisgiris. Kazys Daugėla jau anksčiau buvo atidavęs Šiaulių Fotografijos muziejui saugoti savo daugelio metų negatyvų rinkinį ir kitokią archyvinę medžiagą. Parodos atidarymo proga jis įteikė "atsidėkojimo premijas" muziejaus steigėjui Antanui Diliui - 500 litų, muziejaus darbuotojai Irenai Račytei - 500 litų ir muziejaus vedėjai Reginai Šulskytei - 1000 litų. Lietuvos spaudoje jau ne kartą buvo pažymėta, kad Kazio Daugėlos "hobis" esąs ne tik fotografija, bet ir šalpa, ypatingai daugelio vaikų šeimoms.

Jurgis Gimbutas

Philadelphijos BALF'o kultūrinė popietė

Spalio 1 dieną, sekmadienį, Lietuvių Namų didžioje salėje įvyko Philadelphijos BALF'o skyriaus dosniausių rėmėjų ir darbuotojų dėl BALF'o siuntų į Lietuvą pagerbimo šventė ir nepaprasta kultūrinė popietė.

Žmonių susirinko beveik 200, įskaitant ir vaikučius. Svečių atvyko iš tolimesnių vietovių. Iš Lietuvos netikėtai susilaukėme Šiaurinio Narbuto, kuris rašo Lietuvos dienraščiui "Lietuvos Rytas". Turėjome mūsų tarpe svečių iš Allentown, PA, New Yorko, Washingtono, Whiting, NJ ir New Hampshire. BALF'o garbės svečias Jurgis Lendraitis, Mercy Lift pirmininkas buvo atvykęs iš Chicago. Salėje matėsi gausus skaičius trečios kartos lietuvių ir taip pat iš Philadelphijos - amerikiečių svečių.

Pagerbimą - kultūrinę popietę pravedė Majauskai. Pirmiausia, buvo įteikti BALF'o pagerbimai gauti iš BALF'o Centro Valdybos pirmininkės

Marijos Rudienės.

Pagerbimo žymenys buvo įteikti tiems asmenims, kurie 5 metų laikotarpyje labai gausiai

Mercy Lift pirmininkas Jurgis Lendraitis ir Philadelphijos BALF'o direktorius Juozas Majauskas.

Rimo Gedeikos nuotrauka

rėmė BALF'o talpintuvų siuntas į Lietuvą su siuntiniais, finansine parama ir darbu:

Stasei Bendžienei, Carol Kaulinienei, Jurgiui Lendraitčiui, pirmininkui Mercy Lift, John Misoni, Mašaičiams, Fredrick Rudolf, Vice - pirmininkui Tycos Toys, Inc. - Kompiuterių Centro, Bill Shergalis, pirmininkui American Lithuanian Club of Whiting, NJ, ir dr. Rosalijai Šomkaitei.

Majauskams buvo irgi įteiktas pagerbimas ir BALF'o skyriaus direktoriui Juozui Majauskui buvo padovanotas lietuviškas audinys, atsiųstas paštu iš Chicago. Šią staigmeną Majauskams suorganizavo BALF'o Centro pirmininkė Marija Rudienė ir Philadelphijos iždininkė Ona Kreivėnienė.

Jaunas virtuozas smuikininkas Vilhelmas Čepinskis su akomponiatoriumi pianistu William Smiddy sukėlė visą dalyvaujančią publiką ant kojų. Publika buvo labai sužavėta puikiu smuikavimu ir nepaprastu koncertu.

Kultūrinę popietę pajavairino profesorius Rimas Kalvaitis, paskaitydamas eilėraščių pyne parašytą Lietuvoje, ir pakvietė Mariją Majauskienei padėkluoti jo vieną eilėraščių "Pirmas moters noras".

Daug svečių aplankė profesorius Kalvaičio meno parodą, kuri vyko Kultūros Centro patal-

Pristatyti kandidatai žurnalisto premijai

Lietuvių Fondo skirtos 1995 m. žurnalisto premijos kandidatų pristatymas susilaukė didelio pasisekimo. Premijos skyrimo komisijai iki duotos datos pristatyti šie kandidatai (pagal abėcėlę):

Aurelija Balašaitienė
Danutė Bindokienė
Vilius Braženas
dr. Anicetas Bundonis
dr. Romualdas Kriaučiūnas
Ramunė Kubiliūtė
Ignas Medziukas
Karolis Milkovaitis
Jonas Pabedinskas
Algirdas Pužauskas
Irena Regienė
Vicas Šalčiūnas
Aldona Zailskaitė
Viktorija Zakarienė

Nors bus tik vienas 1995 m. žurnalisto premijos laureatas, tačiau kiekvieno kandidato pristatymas premijai yra jo ar jos žurnalistinio darbo įvertinimas.

Lietuvių Fondo \$1,000 premijos įteikimas bus JAV LB Kultūros tarybos premijų šventėje š. m. lapkričio 5 dieną, sekmadienį, 3 val. p. p. Jaunimo Centre Chicagoje.

Premijos komisija

Adv. Povilas Žumbakis, dviejų asmenų pristatytas 1995 m. žurnalisto premijai, savo kandidatūrą iš premijos komisijos atsiėmė.

Bronius Juodelis

Premijos komisijos pirmininkas

Lietuvos Vyčių Centro Valdybos susirinkimas

Lietuvos Vyčių Centro Valdybos pirmasis posėdis po seimo įvyko spalio 14 d. Philadelphijoje, Šv. Jurgio parapijos salėje. Dalyvavo centro valdybos nariai iš Illinois, Maryland, Michigan, New Jersey, New York, Ohio, Pennsylvania ir Rhode Island valstijų. Suvažiavimą globojo Philadelphijos vyčių 3 kuopa, veikianti prie Šv. Jurgio parapijos.

Susirinkimą pradėdant, dvasios vadas kun. Juozas Anderlonis sukalbėjo maldą, pasveikino dalyvius ir palinkėjo sėkmingo posėdžio. L. V. 3 kuopos vardu pasveikino k-os pirmininkas Juozas Drumstas. Posėdžiui vadovavo C. V. pirmininkė Evelyn Oželienė. Ji pasveikino naujus

posė ir nusipirko jo eilėraščių knygeles.

Philadelphijos apylinkės lietuviai ir amerikiečiai taip gausiai atsilankydami į Kultūrinę popietę parodė, kad jie įvertina BALF'o skyriaus darbą ir labai remia BALF'ą.

Žmonės ilgai nesiskirstė ir vaišinosi prie skanių vaišių ir bendravo su kultūrinės popietės svečiais ir menininkais.

Philadelphijos BALF'o skyriaus valdyba dėkoja pietinės New Jersey Lietuvių Bendruomenėi ir Kultūros Centrai atėjusį pagalbą ruošiant šią nepaprastą kultūrinę popietę, o profesorius R. Kalvaičiui už savo atiduotą honorarą BALF'ui.

išrinktus C. V. narius ir komitetų pirmininkus.

Buvo gautas ir perskaitytas laiškų nuo prelato Algimanto Bartkaus iš Romos, kuriame jis padėkojo už piniginę paramą Šv. Kazimiero kolegijai, Romoje, už liturginių drabužių vaju (kuris buvo sėkmingas), ir taip pat už asmenišką paramą.

Iždininkas John Baltrus išsamiai apibūdino C. V. 1995 - 96 m. biudžetą.

ALTo suvažiavimas / konferencija įvyks š. m. lapkričio 4 d. Chicagoje. Jame dalyvaus C. V. pirmininkė Evelyn Oželienė ir Lietuvos reikalų pirmininkas Vincas Boris.

83-sis metinis seimas / suvažiavimas įvyks 1996 m. rugpjūčio 8 - dienomis Brockton, MA, ir jį globos 1-a kuopa.

Tolimesnėje posėdžio eigoje buvo aptarti dabartiniai reikalai, vyko diskusijos, svarstymai ir nutarimai.

Posėdis baigtas maldą, kurią sukalbėjo kun. Juozas Anderlonis.

5 v.v. šv. Mišias Šv. Jurgio bažnyčioje aukojo kun. Juozas Anderlonis. Giedojo parapijos choras.

Po Mišių visi susirinko parapijos salėje, kur Szczepanski šeima paruošė gardžią vakariene.

Ateinantis Centro Valdybos posėdis numatytas šaukti 1996 m. kovo 23 d., Pittsburgh, PA. Jį globos 19-a kuopa.

Regina Juškaitė

-- **Kanados Lietuvių Bendruomenės** krašto tarybos suvažiavimas įvyks lapkričio 4-5 dienomis Anapilio sodyboje, Mississauga, Ont., netoli Toronto.

-- **Aldona Žemaitytė**, žurnalo "Dienovidis" redaktorė, atskrenda iš Lietuvos ir skaitys paskaitą "Ateities" savaitgalį, kuris įvyks lapkričio 3 - 5 dienomis Jaunimo Centre Chicagoje ir Ateitininkų Namuose Lemonte.

-- **"Grandinėle"**, Clevelando lietuvių tautinių šokių ansambelis, pradėjo naują sezoną. Grupėi vadovauja "Grandinėleje" išaugusi jauna vadovė Aida Bublytė.

-- **Aurelijos Balašaitienės**, žurnalistės ir rašytojos, knygu pristatymas įvyks lapkričio 12 d. Clevelande, Skautininkų draugovės kultūrinės popietės metu.

-- **Jonas Kęstutis Valiūnas** po sunkios ligos mirė rugsėjo 2 d. Schwecingene, Vokietijoje. Gimęs 1917 m. kovo 24 d. Samylose, Kauno rajone, baigė Kauno "Aušros" gimnaziją, aukštesniąją technikos mokyklą ir Karo mokyklą. Pasitraukęs į Vokietiją, ypač pasireiškė lietuvių darbo kuopose ir buvo amerikiečių bei vokiečių įvertintas. Velionis buvo didelis skautų rėmėjas, nuo 1962 m. iki mirties buvo Vokietijos Lietuvių Bendruomenės tarybos nariu, tris metus tos tarybos, o septynerius metus valdybos pirmininku. Prie Vasario 16 gimnazijos kuratorijos priklausė nuo jos įsikūrimo 1968 m. iki pat mirties, o kuratorijos valdyboje dalyvavo 13 metų.

-- **"Lietuvos Vaikų Vilties"** (LVV) reikalų vedėjos pareigas nuo spalio 2 d. perėmė Aušra Petry. Jūratė Budrienė, šias pareigas ėjusi nuo 1992 m. rudens, sutiko LVV komitete pasilikti ir rūpintis informacija.

-- **Nekalto Prasiidėjimo parapija**, Brighton Parke, Chicagoje, spalio 21 d. parapijos salėje su iškilmingais pietumis užbaigė oficialų parapijos gyvavimo 80 metų sukakties minėjimą.

-- **Dail. Antanas Petraitis**, Lietuvoje pasižymėjęs keramikas, su savo darbais spalio 6 - 16 dienomis dalyvavo grupinėje parodoje, kuri vyko Chicago Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje.

-- **Klaipėdos menininkų** Renatos Lušienės (akvareliniai portretai) ir Nikolajaus Žoludevo (gintariniai papušalai) paroda rugsėjo 24 d. vyko Anapilio parodų salėje, Mississauga, Ont., netoli Toronto, o spalio 1 d. - Prisiidėjimo parapijos parodų salėje, Toronto, Ont.

-- **Nijolė Martinaitytė-Nelson**, JAV LB Kultūros Tarybos narė, lapkričio 5 d. Chicago Jaunimo Centro didžiojoje salėje vadovaus premijų įteikimo popietei - koncertui. Iškilmių metu bus pagerbti nusipelnę lietuvių kultūros darbuotojai Amerikoje.

-- **Jurgis Kairys**, Lietuvos lakūnas, Kanados Abbotsford aerouoste įvykusiose "Breitling" Pasaulio taurės akrobatinio skraidymo antrojo etapo varžybose užėmė antrąją vietą. Varžybas laimėjo prancūzas Dominique Roland.

-- **Šv. Kazimiero parapijos** spalio mėnesį po lietuviškų mišių, kurios aukojamos 7.45 ryto, buvo kalbamas rožinis.

Skaitytojai rašo "Darbininkui"

→ Sveiki, Ponai,

Įdėtą rasite šiek tiek vėluojantį mokestį už "Darbininko" prenumeratą sekantiems metams.

Linkiu išvermės ir kūrybinių galių pakankamai įdomaus laikraščio leidime. Jei būtų įdomi mano nuomonė, tai manau, kad "Darbininke" galima būtų sumažinti pakankamai nuobodžių parapijinių nutikimų aprašymų apimtį (apie tai, kaip, kur, kada ir kokia proga gerb. asmenys vaišinosi kavute, etc). Į sutauptą vietą galėtų patalpinti daugiau informacijos apie Lietuvą, kad ir perspausdinant įdomesnius straipsnius iš Lietuvos spaudos, gal jų sutrumpintus variantus. Tai padarytu "Darbininką" dinamiškesniu ir turētu patraukti daugiau skaitytojų, ypač iš neseniai ar laikinai atvykusių iš Lietuvos tarpo.

Su pagarba,

Romualdas Stapulionis
Miami, FL

Redakcija dėkoja p. R. Stapulioniui už pasiūlymus ir norėtų išgirsti kitų skaitytojų nuomones šiuo klausimu. Daugumai skaitytojų pasisakius už vieną ar kitą pakeitimą laikraščio struktūroje, būtina tenkintume mūsų skaitytojų pageidavimus.

sako žmonai:

- Jei tavęs nebūčiau taip mylėjęs, tavo dėdės tikrai nebūčiau taip ilgai pakentęs.

Žmona nustebo:

- Mano dėdės? O aš maniau, kad jis yra tavo dėdė.

Nesąmoningumas

Teisėjas kaltinamajam:

- Kaip tamsta galėjote savo žmoną išmesti pro langą?

- Padariau tai kažkaip nesąmoningai.

- Iš tikrųjų nesąmoningai: juk galėjote netyčiomis pritrękti atsitiktinį praeivį.

Tiesos mylėtojas

Turguje prie žuvies pardavėjo

prieina klientas ir prašo:

- Išrinkit tris didžiausias lydekas ir meskite po vieną man.

- O kodėl gi mesti?

- Matote, tada aš ramia sąžine galėsiu pasakyti žmonai, kad jas pagavau.

Užmaršus Kalėdų senelis

Vieną gruodžio rytą motina su sūneliu užsuko į didelės parduo-

tuvės žaislų skyrių ir sūnelis tuoj atsidūrė ant Kalėdų senelio kelių.

- Na, ką tu, berneli, norėtum gauti Kalėdoms - paklausė senelis.

- Geriausiai, tai imk ir užsirašyk, - patarė berniukas, - nes kitaip užmirši.

- Ne, ne, neužmiršiu, - patikino jį senelis. - Aš niekad neužmirštu.

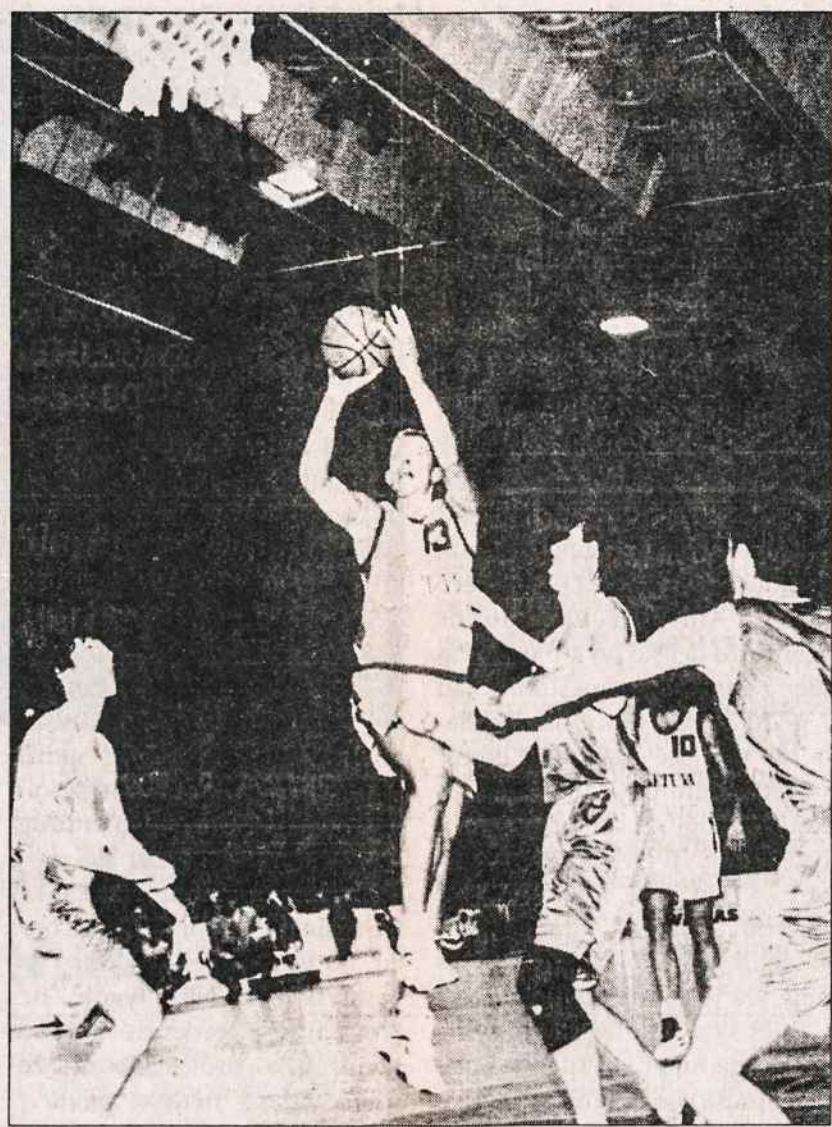
Motina su sūnum išėjo iš tos parduotuvės, vaikščiojo ir pagaliau užėjo į kitą didelę parduotuvę, kur irgi buvo Kalėdų senelis.

- Na, ką tu, berneli, norėtum gauti Kalėdoms? - pasisodinęs ant kelių berniukas, paklausė senelis.

- Tu, tuščia galvi, aš žinojau, kad tu užmirši.

Prasidėjo Europos 1997 metų krepšinio čempionato atrankinės varžybos. Lietuvos rinktinė Vilniuje pirmąsias rungtynes pralaimėjo Prancūzijos komandai rezultatu 74:87.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Bus atidengta lenta ambasados pastato įgijimui atžymėti

Lietuvos ambasadorius Alfonsas Eidintas ir Georgia Institute of Technology profesorius emeritas dr. Pranas Zundė dalyvaus Kaziu Bizauskui skirtos paminklinės lentos atidengimo ir pašventinimo iškilmėse Lietuvos Ambasadoj Washingtone sekmadienį, spalio mėn. 29 dieną, 4 val. po pietų, po mėnesinių lietuviškų mišių. Profesorius Zundė pastangomis ir lėšomis, Lietuvos vyriausybei pritarus, ant Lietuvos Ambasados Washingtono pastato sienos buvo įmontuota bronzinė lenta, kurioj pažymėta, jog Vasario 16-tosios akto signataras ir pirmasis Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Igaliojas Ministras Jungtinėms Amerikos Valstybėms Kazys Bizauskas įgijo dabartinį Ambasados pastatą Lietuvos valstybei ir 1924 m. birželio mėn. 1-ąją dieną įkurdino jame Lietuvos Pasiuntinybę.

Neseniai pasirodė Prof. Zundės parašytos Kazio Bizausko biografijos antrasis tomas. Knygoje autorius rašo ne tik apie Bizausko, kaip visuomenininko, diplomato ir Lietuvos atstovo asmenį, bet taip pat labai įdomiai ir įžvalgiai pateikia nepaprastai daug atidžiai išieškotos ir naujos reikšmingos istorinės medžiagos apie to laiko įvykius nepriklausomoj Lietuvoj ir apie Amerikos lietuvių tarpusavio santykius ir veiklą išsivijoj. Šiuo metu prof. Zundė spaudai ruošia trečiąją šios knygos tomą. Knyga bus įdomi kiekvienam, kuris domisi knygoje vaizdžiai aprašyta ir autentiškai bei gausiai dokumentuota besikuriančios ir nepriklausomos Lietuvos istorija, jos diplomatinė tarnyba ir tikrai Lietuvai nusipelnusio bolševikų nužudymo, su Lietuvos likimu artimai susijusio, jos veikėjo Kazio Bizausko gyvenimu. Paminklinės lentos projektą paruošė ir jos pagaminimu pasirūpino washingtoniškis architektas Arvydas Barzdukas.

LDDP frakcijos nariai deklaravo pajamas

Kultūros ministras Juozas Nekrošius tikriausiai yra daugiausia uždirbantis tarp visų LDDP frakcijai priklausančių Seimo narių. 1994 metais jis gavo 136 tūkst. litų (34 tūkst. USD) pajamų. Jo santaupos sudaro 30 tūkst. USD. Žemės ūkio ministras Vytautas Einoris pernai gavo 39 tūkst. USD pajamų. Jis turi 126 kv. m butą Vilniuje, 45 kv. m sodo namelį, 12 arų sklypą Vilniaus rajone bei vertybinių popierių "Litimpeks" banke, akcijų valstybinėje įmonėje "Upinykė" Jurbarko rajone. Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, pasak deklaracijos, pernai uždirbo 8 tūkst. USD. Seimo ekonominių nusikaltimų tyrimo komisijos pirmininkas Vytautas Juškus pernai turėjo beveik 11.5 tūkst. USD pajamų. LDDP frakcijos pirmininko Gedimino Kirkilo pajamos pernai buvo 18 tūkst. USD, neskaitant dividendų už akcijas "Hermio" banke bei valstybinėje įmonėje "Pajūris". Turto bei pajamų deklaracijų nepildė pagrindinis "Respublikos" rašinių "Klanas" veikėjas Alfonsas Navickas. **AGEP**

PAPIGINTOS KAINOS KELIONĖMS Į VILNIŲ

	Lapk. 1 - gruodžio 9	gruodžio 10 -
	sausio 1 - kovo 31, 96	gruodžio 31
Iš New York nuo	\$600.00	\$700.00
Iš Chicagos	\$620.00	\$810.00
Iš Seattle	\$842.00	\$954.00

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave
Leonía, NJ 07605

(201) 944-1273

(800) 955-7370

(201) 947-2189

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

- Dabar siuntiniai pasiekia Lietuvą per naują Klaipėdos konteinerių terminalą.
- Greitai ir saugiai jūsų siuntiniai pristatomi gavėjams asmeniškai į namus po visą Lietuvą.
- Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
- VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

Siuntinius lapkričio mėnesį priimsime šiuose miestuose:

WASHINGTON, DC	spalio 29 d.	12 - 4 val. p.p.
CAPE COD, MA	lapkričio 1 d.	3.30 - 5 val. p.p.
BROCKTON, MA	lapkričio 2 d.	3 - 5 val. p.p.
LOWELL, MA	lapkričio 3 d.	12 - 1 val. p.p.
LAWRENCE, MA	lapkričio 3 d.	2 - 3 val. p.p.
NASHUA, NH	lapkričio 3 d.	4 - 5 val. p.p.
WORCESTER, CT	lapkričio 4 d.	11 - 3 val. p.p.
WATERBURY, CT	lapkričio 4 d.	9.30 - 11 val. ryto
NEW BRITAIN, CT	lapkričio 4 d.	11.30 - 12.30 val. p.p.
HARTFORD, CT	lapkričio 4 d.	12 - 3 val. p.p.
ATHOL, MA	lapkričio 6 d.	4 - 6 val. p.p.
KENNEBUNKPORT, ME	lapkričio 7 d.	11 - 12 val. ryto
PUTNAM, CT	lapkričio 8 d.	1 - 2.30 val. p.p.
PROVIDENCE, RI	lapkričio 8 d.	4 - 6 val. p.p.
BROOKLYN, NY	lapkričio 11 d.	12 - 4 val. p.p.
BRIDGEPORT, CT	lapkričio 11 d.	6.30 - 7.30 val. p.p.

Siuntiniai, priduoti čia paskelbtose vietovėse iki lapkričio 11 d., pasieks gavėjus iki Kalėdų švenčių.

Smulkesnės informacijos prašome teirautis telefonu:
(617) 269 - 4455

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77 - 01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakyimų skambinti Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (adminstr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133
Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-ą darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.
OCTOBER PICK-UP SCHEDULE
10/26 THURS NEWARK, NJ 10-11 AM
10/28 SAT BROOKLYN, NY 12-1 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS
New York-Vilnius-New York \$630 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$650 r.t.
One way to Vilnius \$440
FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center
135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650
(800) 654-2432 **(201) 592-8780**

Sėkmingas "Blusų" turgus

Ilgai lauktas "Blusų" turgus, įvykęs rugsėjo 30 - spalio 1 dienomis - jau istorija. Ant tvoros, supančios Židinio kiemą, didžiulis užrašas - "Flea Market", kuris privilegijai daugybę vietinių gyventojų "pasiblusinėti", jau nuimtas. Nematydama jokių žinių spaudoje apie šio įvykio rezultatus, nutariau pasidomėti. "Sugāvau" Algį Jankauską Židinio kieme ir "prispaudžiau" prie tvoros pasikalbėjimui.

Kiek Lietuvos Atletų Klubas tokių "Blusų" jau yra suruošęs?

Šis yra šeštasis "Blusų" turgus. Iš visų buvusių šis - sėkmingiausias. Suaukota daugybė įvairių dalykų, ypatingai baldų (dar gana gerame stovyje). Turėjom taip pat daug gražių augalų, ku-

rie labai greitai buvo išpirkti, taip pat televizijos aparatai, rašomųjų mašinelių net su lietuvišku šriftu. Buvo dar drabužių, knygu, plokštelių, žaislų, dviračių, kuriuos pirkėjai galėjo išbandyti salėje, sporto reikmenų ir visokių kitokių dalykų ir dalykėlių.

Kada Klubas pradeda ruošti turgus?

Prekės pradėtos vežti jau prieš mėnesį, o paskutinę savaitę kiekvieną dieną jos plaukė į Kultūros Židinį. *Vida Jankauskienė, to turgaus iniciatorė, su Atleto Klubu narių pagalba, beveik savaitę prieš turgų kiekvieną vakarą visus dalykus atrinko, valė ir išdėstė. Vida, man atrodo, tai tikrai "modus vivendi" šios visos operacijos, pradėdant*

XX-tas Kultūros Židinio metinis narių suvažiavimas

Metinis Kultūros Židinio (toliau žymėsiu tik - KŽ) narių suvažiavimas įvyko spalio 14 d., KŽ mažojoje salėje. Šis suvažiavimas KŽ istorijoje bus bene pats reikšmingiausias, kadangi jame buvo svarstoma paties KŽ neaiški ateitis. Mat, lietuviai pranciškoniai, visą vienuolyno kompleksą, tuo pačiu ir KŽ, yra nutarę parduoti.

Jau nuo ankstyvo ryto, prie registracijos stalo, darbavosi Dalia Bobelienė ir Marija Žukauskienė. Susirinkimas turėjęs prasidėti 10 valandą, buvo pradėtas su 20 minučių pavėlavimu.

Dėl negalavimo į suvažiavimą negalėjus atvykti KŽ tarybos pirmininkui Antanui Mačiulaičiui, jo įgaliotas, suvažiavimą atidarė ir jam vadovavo KŽ tarybos išdininkas Antanas Bobelis. Momentui reikšmingą invokaciją kalbėdamas, vienuolyno viršūninkas kun. Pranciškus Giedgaudas, OFM, kreipdamasis į Aukščiausiąjį, žvelgė ne tik į dabartį, bet ir į ateitį: "Įvairūs, gyvenimo padovanoti nepageidaujami įvykiai, mus neretai sukretčia, bet po to, atsipeikėję, mes jį tęsiame toliau. Kultūros Židiniui artinasi panašūs sukreči-

mas. KŽ patys sukūrėme ir su juo artimai susigyvenome. Jis yra tapęs mums, tarsi, mūsų pačių dalis. Artėjant laikui KŽ toki, kokį mes dabar turime prarasti, šiandieną susirinkome apsvaistyti jo netolimą ateitį.

O Dieve, Šventoji Dvasia, ypač šiandieną mums reikia Tavo pagalbos. Duok mūsų protams šviesos, kad pajėgtume pramatyti ir suplanuoti netolimą KŽ ateitį. Svarstant, apsaugok mus nuo klystkelių ir klampynių, kad pajėgtume išsaugoti KŽ mūsų ateities kartoms".

Sugiedojus Tautos himną, praejusio suvažiavimo kruopščiai paruoštą protokolą perskaitė Ona Barauskienė. Po poros nereikšmingų pasiteiravimų, protokolas buvo priimtas.

Raštu paruoštą KŽ tarybos pirmininko Antano Mačiulaičio pranešimą perskaitė Antanas Bobelis. Pranešime buvo rašoma: "... abejonėms vietos nebėliko. Jau visiškai aišku, kad dabartinėmis KŽ patalpomis naudotis greit nebegalėsime. Nors KŽ krizė yra pati rimčiausia, tačiau turėkime kantrybės atlikti ir kitus KŽ metinio susirinkimo reikalus, kaip kad jie yra nustatyti.

vadovavimu salėje iki atvežant picą pavargusiems darbuotojams. Pastebėjau, kad šiomet turguje buvo daug virimo knygų bei "Gourmet" žurnalų. Kaip pasisekė turgaus valgykloje?

Atrodo neblogai. Šeštadienį ir sekmadienį, uoli Religinės Šalpos darbuotoja, Josefina Senken, su savo štabu ruošė įvairius patiekalus. Klientų netrūko. Pyragai ir pyragaičiai - pagaminti Linos Jankauskaitės. O atgaivos kampelį valdė Pranas Gvildys.

Kai turgus pasibaigia, ką darote su likusiomis prekėmis?

Sekmadienį vakare, turgui pasibaigus, visi likę drabužiai ir batai buvo sudėti ir pasiūti į Lietuvą - našlaičių namams ir senelių prieglaudai. Jau antri metai, kaip Atletų Klubas našlaičių namams ir seneliams siunčia pagalbą. Šiais metais buvo pasiūsta 505 svarai.

Visas pelnas šio "Blusų" turgaus yra skiriamas New Yorko Lietuvos Atletų Klubu sportinei veiklai išlaikyti, kuria pasinau-

doja gana didelis būrys New Yorko sportuojančio jaunimo.

Tai tikrai geras tikslas. Malonu matyti jaunimą vakarais skubantį į Židinio salę sportuoti. Tai tikrai geriau, nei gulėti kaip "cough potatoes" priešais televiziją ar slampinėti po gatves. Ar žinai jau kiek gauta pelno?

Dar galutinio apskaičiavimo nėra, kadangi dar visos sąskaitos nėra gautos, bet, atrodo, kad turėtų būti apie \$3,000.

Ar pabigaili norėtum dar ką pridurti?

N. Y. LAK nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems savo auktais dalykais ar darbu prie šio turgaus pasisekimo. Visiems nuoširdus sportiškas AČIŪ!

Ačiū tau, Algi, už pokalbį. New Yorko visuomenė tikrai yra dėkinga Jankauskų šeimai ir Lietuvos Atletų Klubu nariams už tokį didelį įnašą į vietinę veiklą. Kad mes tokių šeimų turėtume nors dešimtį, nereikėtų rūpintis Kultūros Židinio veiklos ateitimui.

Kalbėjosi Dalia Bulvičiūtė

Livija ir Tivadar Diveki

Šaunios vestuvės

Woodhaveniečių Elenos ir Juozo Andrušių anukė Livija Klivečka sumainė aukso žiedus su Tivadaru Diveki. Sutuohtuvės įvyko liepos 15 d. Ascension bažnyčioje, Glendale, NY. Vestuvių puota buvo Niederstein restorane, dalyvaujant daugiau kaip šimtui svečių. Tarp jų buvo jaunosios motina Aldona Andrušytė-McCarthy su vyru, jaunosios tėvas Rimantas Klivečka iš Floridos ir jaunojo tėvai, specialiai vestuvėms atvykę iš Budapešto, Vengrijos.

Naujavedžiai gyvena Manhattane, povestuvinei kelionei buvo išvykę į Havajus, Australiją ir Tahiti. Tivadar Diveki yra vengru kilmės, prieš septynerius metus atvykęs į Ameriką. Šiuo metu jis dirba dėstytoju Grace Church mokykloje Manhattane ir vadovauja tikslųjų mokslų skyriui. Ateityje tęs mokslus fizikos srityje, siekdamas doktorato. Jaunoji yra baigusi universitetą ir vadovauja radiologijos įstaigai Ardsley, NY.

Giminės, artimieji ir draugai jaunajai porai linki laimės ir sėkmės jų vedybiniame gyvenime.

Zenonas Jurys- 45. Viso balsu buvo 72.

Po pietų pertraukos su dideliu susidomėjimu buvo laukiamas vienuolyno viršūninko kun. Pranciškaus Giedgaudo, OFM pranešimas. - "Apie pranciškonų pasitraukimą iš Brooklyno jau buvo skelbiama nuo praėjusių metų gruodžio mėnesio, - kalbėjo kun. Pranciškus Giedgaudas. Iš viso Amerikoje pritrūkome pranciškonų. Čia, Brooklyne, prieš pusę metų būvome likę trys pranciškoniai. Dabar - du! Tokioje didelėje patalpose dviese gyventi - grynas nuostolis, kai mudviejų Social Security tik po 100.00 dol. ir priedo aukos už mano atnašaujamas mišias.

Iš antros pusės - Lietuvoje mes turime 25 studentus (seminaristus.) Jie už 5 - 6 metų bus kunigai. Kaune, kardinolas mums atidavė Šv. Jurgio bažnyčią ir vienuolyną. Tai labai senas pranciškonų vienuolynas, statytas 16-tame šimtmečiuje. Mes jaučiame, kad tai yra mūsų tikrieji istoriniai namai Lietuvoje, į kuriuos mes ir norime grįžti...

Kadangi mes čia, Amerikoje, neturime lietuviško priauglio, mūsų viltys ir norai - atstatyti mūsų įstaigas ir veikimo centrus Lietuvoje.

Tai gi, esame nutarę parduoti visą nuosavybę. Aišku, ji priklauso pranciškonams, ne KŽ-niui. Atsiminkite, kad KŽ-nys pastatus iš pranciškonų nuomoja tik už 1 dolerį per metus. Girdisi ne visai pagrįsti gandai, kad pranciškonams pardavus visą nuosavybę, KŽ gaus didelę sumą pinigų. Susitarimas pranciškonų su KŽ yra toks, kad, jeigu pranciškoniai kada nors bus priversti

Kotryna Grigaitytė

NELEI MAZALAITĖ

*Atėjome pasveikinti Tave ilgokai nesimatę...
Neužsiskleisk tarp debesų dangaus lange...
Atėjome iškelti lobį Tavo šventą, kurį gimtajai žemei palikai.
Su Tavimi šiandien aptarsime džiaugsmus...
Gi netektį pasidalinsime drauge.
O Tu ten būdama,
šviesoj naujoj,
prilaužyk saulės spindulių tai žemei mūs,
dar laisvės migloj pasimetusiai*

(Jos mirties dviejų metų sukakties proga. Mirė 1993 spalio 31 d.)

apleisti Brooklyną, jie įsipareigoja sudaryti sąlygas tolimiesiems lietuviškam veikimui. Pranciškoniai dėsis visas pastangas, kad jų pasitraukimas nestabdytų lietuviškos veiklos".

Toliau tame pranešime sakoma, jog nuosavybę paskelbus pardavimui, ji jau buvo apžiūrėta kelių pirkimo agentūrų. Pagal bažnyčios įstatymus parduodant bažnyčios nuosavybę pirmiausia reikalinga pasiūlyti ją pirkti vietos vyskupijoms vyskupu. Tik jeigu jis nesuinteresuotas, tuomet jau galima siūlyti viešajai rinkai. Pats vyskupas mūsų nuosavybę pažįsta. Jis, su specialistu, pas mus lankėsi. Atrodytų, kad vyskupas KŽ domisi.

Dėl to pranešimo pasisakė Vytautas Milukas, Jonas Klivečka, Liaugminas ir kiti, o buvęs Lietuvos ambasadorius, dabartinis specialus patarėjas Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis išsireiškė: "Pranciškoniai buvo ta jėga iškūriant KŽ-nį. Reikia stengtis, kad jiems nebūtų metama kaltė dėl jo likvidavimo!"

Po to buvo perskaitytas KŽ tarybos pirmininko Antano Mačiulaičio atsiųstas raštas, ku-

(nukelta į 7 psl.)

Mielai tetai

A.† A.

MARYTEI PUNKRIS

Gulfport, FL, mirus, reiškiamo gilią užuojautą pusbroliui Raimundui, velionės anūkams ir praanūkiams.

Reventų šeima

A.† A.

Mokytojas - švietėjas

ANTANAS MASIONIS

Gyveno Philadelphiaje, PA, anksčiau Fair Lawn, NJ. Mirė 1995 m. spalio 16 d., 1:15 val. p.p., sulaukęs 86 metų. Gimė Lietuvoje Dzūkijoje, Leipalingyje.

Nuliūdę liko Pensylvanijoje gyv. duklė Teresė Gečienė, žentas Algimantas, anūkės dr. Gintarė su vyru George Akerley ir Aušra su vyru Peter Gause; Kalifornijoje gyv. duklė Danguolė Navickienė, žentas Jonas, anukė Rymantė Vizgirdaitė; Lietuvoje gyv. brolis Stasys Masionis, anūkas Tadas Vizgirda su žmona Renata, ir kiti giminės. Vellionis buvo vyras a. a. Aleksandros Savickaitės - Masionienės.

Vellionis pedagoginį darbą dirbo Lietuvoje (Pranciškonų gimnazijoje Kretingoje, Lazdijų gimnazijoje), Vokietijoje (Uchtės lietuvių gimnazijoje).

Priklausė ateitininkams, JAV LB-nei ir eilei kitų organizacijų.

Atsivėlinimas su vellioniu įvyko š. m. spalio 21 d., šeštadienį, Šv. Andriejaus lietuvių bažnyčioje (19th & Wallace Sts., Philadelphia), 9:00 val. ryto. Po 10:00 val. ryto aukotų gedulingų mišių, vellionis buvo palaidotas Prisiškėlimo kapinėse, Bensalem, PA.

Vietoj gėlių, buvo prašoma aukoti Lietuvos Našlaičių Globai (Lithuanian Orphan Care) arba Lietuvos Vaikų Vilčiai (Lithuanian Children's Hope) - Los Angeles skyriui.

Nuliūdusi šeima

Penkiolikos metų mirties sukaktis

Neteko Tau sugrįžti į numylėtą Tėviškę - Uteną, Gudeniškės, Amžina Tėvynė taip Anksti, netikėtai Priglaudė Tave...

Š. m. lapkričio 5 d. sueina penkiolika metų, kai Viešpaties pašauktas užbaigė šios Žemės kelionę

A.† A.

Muzikas MYKOLAS CIBAS

Šviesiam jo atminimui bus aukojamos mišios už jo sielą:

-- Brooklyne, NY, lietuvių pranciškonų koplyčioje lapkričio 5 d.,

-- Clevelande, OH, lapkričio 8 d. mišias aukos prelatas Aleksandras Goldikovskis.

Nuoširdžiai prašau giminės, draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. Mykolą savo maldose, kad Viešpats suteiktų jo sielai amžiną šviesą.

Žmona Eufemija

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 71712.107@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

(Daugiau New Yorko žinių yra 7 puslapyje.)

Kultūros Židinyje artimoje ateityje vyks šie renginiai:

spalio 29 d. - komedija "Paskutinis iš Varlynės". Atlieka Toronto Lietuvių Dramos teatras. Vaidinimą rengia LB Queens apylinkės valdyba.

lapkričio 4 - 5 d. - Rudens Dailės paroda, pardavimas. Rengia LB apylinkė "Versmė".

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims spalio 28 dieną, šeštadienį, nuo 12 iki 1 val. popiet, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Dėl siuntinių paėmimo iš kitų vietovių žiūr. skelbimą 6 psl. Jokių muitų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovai siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose lapkričio 11 d., šeštadienį, nuo 12 iki 4 val. popiet. Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis gali paimti siuntinius iš namų. Kalėdiniai konteineriai iš Bostono išplauks lapkričio 6 d. ir lapkričio 14 d. Dėl siuntinių paėmimo iš kitų vietovių, žiūr. skelbimą 6-tame psl.

Antanas Masionis, gyv. Philadelphiaje, PA, mirė spalio 16 d., sulaukęs 86 metų amžiaus. Žiūr. mirties pranešimą 7-tame puslapyje.

Didelius ir mažus, besidominčius lietuvių liaudies dainomis, žaidimais, šokiais ir instrumentais, kviečiame įsijungti į **Etnografinį ansamblį**. Rėpeticijos vyksta pirmadieniais nuo 6:30 iki 8:30 val. vak. Apie reikišką par. apatinėje salėje. Ansambliui vadovauja Asta Barauskienė ir Gintarė Bukauskienė.

Kalėdų ir Naujųjų Metų švenčių proga, kaip ir anksčiau, skaitytojais yra kviečiami sveikinti draugus ir artimuosius per "Darbininką." Jūsų sveikinimas tokiu būdu pasieks didesnę sveikinamųjų skaičių, o Jūs sutalpinsite laiko ir pinigų, kuriuos išleistumėte pirkdami atvirukus, rašydami, siųsdami. Nelaukite paskutinės prieškalėdinės savaitės, atsiųskite savo sveikinimus iš anksto - jau dabar. Įdėsimė juos į du prieškalėdinius numerius. Už pridėtą auką spaudai stiprinti dėkojame iš anksto.

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa kviečia visus geros valios žmones padėti Lietuvos katalikiškoms mokykloms. Jaunosios kartos katalikiškas auklėjimas tai geriausias šviesios ateities užtikrinimas Lietuvai. Jūsų pagalba skubiai reikalinga. Dėl daugiau informacijų skambinkite Lietuvių Kat. Religinei Šalpai tel. (718) 647-2434. Aukus siųskite: Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

KŽK Kultūros Židinio kavinė veiks

lapkričio 5 d., sekmadienį,
nuo 12:30 val. iki 5 val. popiet
Kultūros Židinio apatinėje salėje

361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207

Skanus maistas, gardumynai, kava ir atgaiva

Savo atsilankymu prisidėsite prie Kultūros Židinio išlaikymo

Rudens dailės paroda - pardavimas

rengiama lapkričio 4 - 5 dienomis
Kultūros Židinyje,
361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Parodoje dalyvauja 30 menininkų.

Paroda lankoma:

šeštadienį, nuo 1 val. popiet iki 9 val. vak.,
sekmadienį, nuo 12 val. iki 5 val. popiet.

Iškilmingas parodos atidarymas
šeštadienį, lapkričio 4, 7 val. vak.

Paroda rengia

LB New Yorko apygardos apylinkė Versmė

Toronto lietuvių dramų teatras AITVARAS

1995 m. spalio 29 d., sekmadienį, 3 val. popiet
Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY,
atlieka

Feliksa Jokubausko trijų veiksmų komediją
"PASKUTINIS IŠ VARLYNĖS"

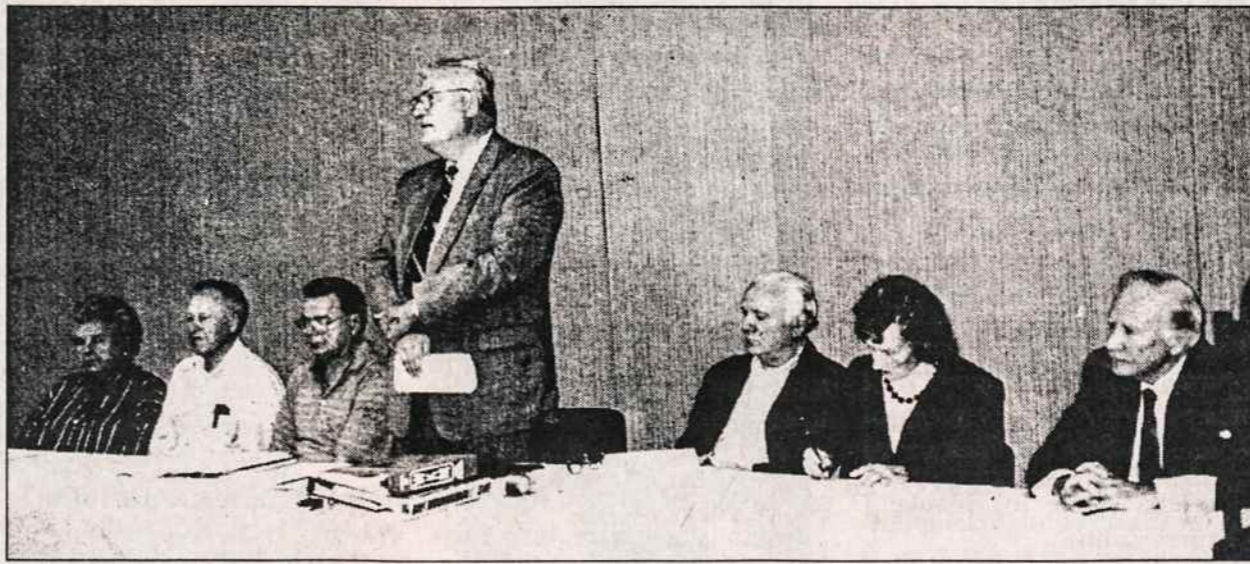
Režisierius - Algirdas Kynas

Apatinėje salėje nuo 12:30 val. p.p. ir po spektaklio
bus pietūs ir atgaiva

Įėjimo auka: suaugusiems - 15 dol., moksleiviams - 10 dol.

Visus maloniai kviečia

L.B. N.Y. Queens apylinkės valdyba

Kultūros Židinio Taryba ir talkininkai (iš k.): O. Barauskienė, P. Petraitis, A. Česnavičius, stovi A. Bobelis, V. Steponis, susirinkimo sekretorė J. Pumpūtienė, dr. J. Bilėnas. Nuotraukoje nėra: A. Mačiulaičio, V. Jankauskienės, D. Šilbajorienės, K. Norvilos.

Albinos Žumbakienės nuotrauka

XX-tas Kultūros Židinio metinis narių suvažiavimas

(atkelta iš 7 psl.)

riame jis, besisielodamas KŽ-nio ateitimi, siūlo sudaryt specialią komisiją ir pateikt 11-kos punktų gaires, kurios turėtų būti svarstomos sąsąlyje su KŽ-nio ateitimi.

Suvažiavimo dalyviai naujos komisijos sudarymui nepritarė. Antano Mačiulaičio siūlomoms punktais svarstyti laiko jau nebeužteks. Be abejo, prie tu

punktu, ir bendrai prie svarbaus bei jautraus KŽ-ni reikalo, reikės dar ne kartą rinktis, svarstyti ir tartis.

Suvažiavimą uždarius, susirinkusieji neskubėjo skirstytis. Prie kavos puoduko kalbėjosi ir diskutavo KŽ-nį liečiančius klausimus.

p.palys

Redakcinis pataisymas. Praėjusios savaitės "Darbininko" 40-tame numeryje straipsnio "Tautos Fondo koncertas Kultūros Židinyje" autorius padarė klaidą, sumaišydamas Tautos Fondą su Lietuvių Fondu. Puikų koncertą suorganizavo Lietuvių Fondas ir jo atstovė Lilė Milukienė. Redakcija nuoširdžiai atsiprašo minėtų organizacijų ir Lilės Milukienės.

Kultūros Židinio kavinė veiks lapkričio 5 d., sekmadienį, Kultūros Židinyje. Galėsite pasivaikinti ne tik tepeliniais, bet ir namuose keptais tortais, pyragais, sausainiais. Žiūr. skelbimą šiame puslapyje.

Lietuvos boksininkai - pirmą kartą už Atlanto

Išvykusiųjų į JAV 15 žmonių komandai vadovauja vyr. treneris N. Jerofejevas, talkina jam treneriai V. Buika ir J. Kibas. Išvyko visi geriausieji šiuo metu Lietuvos boksininkai: 6 iš Kauno, po vieną iš Vilniaus ir Panevėžio. Įdomi mūsų boksininkų išvyka. Jie turėjo tiktai vieną susitikimą: spalio 19-ąją ringe kovojo su Weikroso miesto boksininkais mėgėjais. Visą viešnagės laiką ruošis Atlanto olimpinėms žaidynėms. Beveik 3 praleistos savaitės lietuviams nieko nekainavo.

Pabaltijo turizmo konferencija

Rimas ir Vytis Kezialis, atstovaudami New Yorko kelionių agentūrai "Vytis", rugsėjo 19 - 21 d. buvo nuvykę į Vilnių ir dalyvavo ten vykusioje Pabaltijo turizmo konferencijoje. Tokios konferencijos vyksta kasmet vis kitoje valstybėje. Kitais metais tokia konferencija bus Kopenhagoje. Konferencijų tikslas yra iširti turizmo galimybes Pabaltijo kraštuose, išsiaiškinti esamas turizmo sąlygas ir išreikšti keliautojų pageidavimus, o taip pat atnaujinti pažintis su tu kraštų turizmo vadovais. Aiškintasi apie galimybę atidaryti Pabaltijo turizmo centrą New Yorke. Deja, tokio centro dar neimama įsteigti, nes nei Latvija, nei Estija, o ypač Lietuva, nėra pribrendusios plėsti, kaip tai daro kitos Europos valstybės, amerikiečių turizmo savo kraštuose. Tai labai apgailėtina, nes daug pinigų, kurie pasilikti iš turizmo Pabaltijo valstybėse, nuslysta į kitus kraštus. Konferencijoje dalyvavo apie 75 asmenys iš Vokietijos, Švedijos, Danijos, Norvegijos, Suomijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos, atstovaudami įvairioms turizmo organizacijoms.

Žymus verslininkas Dr. Juozas Kazickas, neseniai viešėjęs Lietuvoje, davė išskirtinį interviu didžiausiam Lietuvos dienraščiui "Lietuvos rytas". Pokalbis atspausdintas spalio 18 dienos laidoje 1-ame ir 3-ame puslapiuose. Dr. Juozas Kazickas su gausia savo šeima viešėjo Lietuvoje neeiline proga - T. Ševčenkos gatvėje Nr. 25 atidaryti ir pašventinti jo telekomunikacijų bendrovės "Omnitel" pastatai.

Spalio 10 d. Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas už nuopelnus Lietuvos valstybei įteikė Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 3-jojo laipsnio ordiną Dr. Juozui Kazickui. Dideliame interviu Juozas Kazickas išsako savo mintis apie ekonominę ir politinę Lietuvos situaciją, pasakoja apie savo asmenines pastangas kovoje už Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą. Jis pabrėžė, kad Lietuvoje gyvenimas gerės, nežiūrint kokia politinė jėga ją valdytų.

"Darbininko" jubiliejinių konkursų (novelės ir straipsnio) pabaigos data pratęsta iki lapkričio 1 d. "Darbininko" sukaktuvinių konkursų vertinimo komisija sudaryta rytinėje Amerikos pakrantėje, Lietuvių Rašytojų Draugijos iniciatyva kviečiant Leonardą Andriekų, Paulių Jurkų, Vytautą Volerą. Atsiųstų darbų kopijos bus persiųstos šioms vertinimo komisijos nariams.

Nepamirškite!

Spalio 29 dieną 2 val. ryto pasukti laikrodžius 1 valandą atgal.

"Darbininko" JUBILIEJINIAI KONKURSAI

"Darbininko" laikraštis, švėsdamas savo 80 metų sukaktį, skelbia atvirus novelės ir straipsnio konkursus.

Novelės konkursas lyrine tema "Laiškas draugei, draugui iš Tėvynės ar užjūrių". Šiam konkursui įvedama lyrinė epistoliarinė (laiško) forma. Novelės ilgis - 15-20 mašinėle (spausdintuvu) rašytų (dviguba interlinija) puslapių.

Straipsnio konkursas religine tema "Ko Rūpintojėlis laukia iš mūsų". To pageidavo premijos mecenatas prel. dr. Juozas Prunskis. Straipsnio ilgis 12-15 mašinėle (spausdintuvu) rašytų (dviguba interlinija) puslapių.

Kiekvienam iš konkursų atskirai yra paskirtos sekančios premijos: I-a premija 300 dol. II-a premija 100 dol. Dvi trečios po 50 dol.

Laikas iki konkurso pabaigos: lapkričio 1 d. pašto antspaudo data ant gauto konkursui voko.

Kūriniai siunčiami konkursams įprasta tvarka, pasirašomi slapyvardžiu. Pridedamas uždaras vokas, pasirašytas slapyvardžiu, o jo viduje yra autoriaus tikroji pavardė, vardas, adresas, telefonas ir autoriaus užrašas "Leidžiu savo kūrinį išspausdinti "Darbininke". Vertinimo komisija kūrinių egzempliorių dalyviams negražina.

Siųsti šiuo adresu:

"Darbininko" novelės arba straipsnio konkursas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

SKELBIMAI

Siūlo darbą

Skubiai reikalinga moteris prižiūrėti 18 mėn. berniuką. Gali gyventi šeimoje arba atskirai Albany - Schenectady apylinkėje. Skambinti: 1-518-372-6529. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 377-1401. (sk.)

Ieško darbo

Patikima moteris ieško namų ruošos darbo; galėtų prižiūrėti vaikus arba senesnio amžiaus žmones. Tel. darbo laiku: 203-785-4375; vakarais: 203-874-6511. (sk.)

Reikalinga

Bostone reikalingas kambarys profesoriui iš Lietuvos nuo lapkričio pabaigos dviems savaitėms. Skambinti po 1 val. p.p. tel.: (607) 655-3490. (sk.)

Paslaugos

TALPINTUVAI Į LIETUVĄ siunčiami kas savaitę. Siuntiniai, maisto siuntiniai, komercinės siuntos laivu arba oru - air cargo. TRANSPAK, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. (sk.)

Parduodamos knygos

Fighters for Freedom - Lithuanian Partisans Versus the U.S.S.R. - by Juozas Daumantas. Tai svarbi anglų kalba knyga, nes autorius (tikra pavardė Juozas Lukša) pats buvęs partizanų vadas, dalyvavęs įvairiuose žygiuose; aprašė 1944 - 1947 metų partizanų operacijas. Jis net prasimuša į Vakarų, pasiekia Vokietiją ir Prancūziją, atneša daug žinių. Čia pasirošia tolimiesiems partizaniniams kariai. Vėl lėktuvu grįžta į Lietuvą ir ten išduotas neužilgo žūva. Lietuviškai šios knygos išleistos kelios laidos. Angliškai išleista ši antroji laida. 279 psl., minkštasis viršelis. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 10 dol. su persiuntimu. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igaliojiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Skelbkites "Darbininke" - pasidalinkite džiaugsmu, išreikškite užuojautą, pirkite, parduokite!

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta "Darbininko" nr. 29, aukojo:

A. ir J. Pumpučiai, Middletown, NY - 100 dol.

V. Ruokis, White Plains, NY - 50 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers

361 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.